

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Firemní mateřské školy

Vypracovala: Kateřina Francová

Vedoucí práce: Mgr. Eva Svobodová

Praha 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Praze dne 25. března 2016

Kateřina Francová

Poděkování

Mé poděkování patří Mgr. Evě Svobodové za vedení při psaní bakalářské práce, za její cenné odborné rady a trpělivost. Děkuji za čas, který věnovala konzultacím této práce.

Abstrakt

Předmětem bakalářské práce je zpracování tématu firemních předškolních zařízení v ČR. V teoretické části se práce věnuje obecné charakteristice předškolního vzdělávání, zejména od začátku 19. stol. s přihlédnutím k fenomenu firemních školek-jeslí. V praktické části je práce věnována založení firemní mateřské školy v prostředí Jihočeské univerzity. Ve studii je popsán průběh legislativních, organizačních a ekonomických procesů, které vedou ke zřízení předškolního firemního zařízení. Výsledná podoba předškolního zařízení byla stanovena na základě průzkumného dotazníku, který byl zaslán potencionálním zájemcům.

Klíčová slova: firemní mateřská škola, dětská skupina, předškolní vzdělávání

Abstract

This B.A. thesis focuses on corporate preschool institutions in the Czech Republic. Theoretical part of the thesis focuses on general issues relating to preschool education, in particular from the beginning of 19th century, while taking into consideration the phenomena of corporate preschool institutions (kindergartens and nurseries). Practical part of the thesis concentrates on a case study of setting up a corporate kindergarten at the University of South Bohemia in České Budějovice. The study describes the course of legislative, organizational and economic processes that lead into setting up a corporate preschool institution. The final “look” of the preschool institution has been drafted according to a survey questionnaire that was distributed among those interested in the project.

Key words: corporate preschool institution, children’s group, preschool education.

Obsah

ÚVOD	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	11
1.1 Předškolní vzdělávání	11
1.2 Historie mateřských škol a předškolního vzdělávání.....	12
1.3 Vývoj předškolního vzdělávání po roce 1989	13
1.4 Typy předškolních vzdělávacích zařízení	14
1.4.1 Mateřské školy zřizované obcí.....	14
1.4.2 Mateřské školy zřizované na základě ŽL	15
1.4.3 Dětské skupiny.....	19
1.4.4 Jesle	21
1.4.5 Ostatní	21
2 LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY VZNIKU PŘEDŠKOLNÍCH FIREMNÍCH ZAŘÍZENÍ	23
2.1 Srovnání jednotlivých typů předškolních zařízení	23
2.2 Legislativní normy.....	24
2.3 Trendy současného předškolního vzdělávání	25
2.4 Alternativní koncepce předškolního vzdělávání	25
2.5 Shrnutí	27
3 PRAKTICKÁ ČÁST	28
3.1 Cíl práce	28
3.2 Výzkumné otázky.....	28
4 METODIKA	30
4.1 Metody výzkumu	30
4.2 Výzkumný vzorek.....	30
5 PROJEKT DĚTSKÉ SKUPINY	32

5.1 Časový harmonogram přípravných prací.....	32
5.2 Příprava předškolního zařízení Jihočeské univerzity	33
5.3 Alternativní způsob financování MŠ	34
5.4 Výsledky výzkumu	35
5.5 Zřízení předškolního firemního zařízení	40
5.5.1 Benefity z pohledu zaměstnavatele.....	40
5.5.2 Benefity z pohledu zaměstnance.....	41
5.5.3 Benefity DS z pohledu kvality péče o dítě	42
5.6 SWOT analýza projektu firemní dětské skupiny Jihočeské univerzity	43
5.7 Parametry dětské skupiny v souvislosti s platnou legislativou	44
5.8 Projekt DS – jednotlivé kroky v souvislosti s řízením rizik projektu.....	48
5.8.1 Zajištění odpovídajícího počtu dětí	49
5.8.2 Řízení projektu.....	50
5.8.3 Zajištění kvalifikovaného personálu DS	51
5.8.4 Věcné a materiální vybavení dětské skupiny.....	52
5.8.5 Péče o děti v dětské skupině	53
5.9 Rozpočet dětské skupiny	53
5.9.1 Investiční náklady	54
5.9.2 Vybavení a zařízení DS.....	54
5.9.3 Provozní náklady	55
5.9.4 Čerpání dotací z fondů ESF pro účely dětské skupiny.....	56
5.9.5 Stanovení výše školného pro rodiče	59
5.10 Souhlasná stanoviska odpovědných orgánů.....	59
6 DISKUSE	61
ZÁVĚR.....	62
POUŽITÁ LITERATURA	63

SEZNAM PŘÍLOH	65
PŘÍLOHY.....	66

ÚVOD

V posledních letech zaznamenáváme v naší společnosti mnoho sociálních změn, týkajících se kromě jiného sladování pracovního a rodinného života. Na jedné straně je narůstající tlak ze strany zaměstnavatelů na výkon v zaměstnání, na rychlý návrat do práce po ukončení rodičovské dovolené. Na druhé straně je podporována potřeba aktivního rodinného života. V pracovní sféře se jedná zejména o potřebu modernizace. „*O nutnosti modernizovat slycháváme dnes a denně ze všech stran. Výrazně modernizován má být nejen veřejný sektor a celý sociální stát, ale také trh práce a společnost a zaměstnání vůbec.*“ (Keller, 2007, s. 9). Právě tento proces modernizace přináší nové požadavky na pracovníky, zejména v oblasti flexibility pracovní síly. Nové požadavky jsou kladeny ale také na zaměstnavatele. Pracovní trh je také tlačěn adaptovat se na novou situaci a vytvářet pro zaměstnance takové pracovní podmínky, které podpoří setrvání kvalitních pracovních sil ve firmě. Jedním z opatření jsou činnosti směřující k podpoře pracovního a rodinného života. Mezi takové harmonizační opatření patří zřizování firemních mateřských škol nebo firemních dětských skupin, případně jiných forem péče o předškolní děti.

Bakalářská práce se zabývá vývojem předškolních vzdělávacích institucí až do dnešní doby, reflektuje aktuální trendy předškolního vzdělávání a analyzuje jednotlivé typy předškolních institucí.

Praktická část práce je věnována případové studii založení předškolního zařízení v prostředí Jihočeské univerzity. V této části je popsána metodika zjišťování potřebnosti předškolního zařízení i způsob výběru provozního a organizačního nastavení. Zjištěné výsledky jsou analyzovány a je navržen optimální provozní model, který vyhovuje jak požadavkům rodičů, tak i možnostem zřizovatele.

Základním poznávacím cílem práce je odpověď na základní výzkumné otázky: *Jaké by mělo být nastavení předškolního zařízení v prostředí Jihočeské univerzity s ohledem na realizovaný průzkum očekávání rodičů?*

Výstupem práce je projekt firemního předškolního zařízení pro zaměstnance Jihočeské univerzity, reflektující potřeby rodičů, zřizovatele a platné legislativní a provozní normy.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Předškolní vzdělávání

V posledních letech roste význam předškolního vzdělávání v mnoha zemích OECD. Dokazují to i ročenky OECD Education at a Glance (<http://www.oecd.org/education/>), která porovnává vzdělávací systémy členských zemí a ve kterých je předškolnímu vzdělávání věnována značná pozornost. Účast dětí v předškolním vzdělávání pomáhá vytvořit základy pro celoživotní učení a snižuje nerovnosti ve výsledcích vzdělávání. Význam předškolního vzdělávání roste zejména ve věku před vstupem do primárního vzdělávání. Od následujícího školního roku patří Česko mezi státy, které uzákonilo povinnost předškolního vzdělávání v posledním roce mateřské školy. (<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/poslanci-schvalili-novelu-skolskeho-zakona-2>) *"Preprimární vzdělávání představuje prvopočáteční stupeň organizované výuky, je určeno především k tomu, aby děti raného věku uvádělo do prostředí školního typu. Aby mohl být program považován za preprimární vzdělávání, musí probíhat ve škole nebo v jiném zařízení mimo rodinu. Programy preprimárního vzdělávání jsou určeny dětem, kterým jsou alespoň tři roky. Horní hranice závisí na typickém věku pro vstup do primárního vzdělávání."* (Průcha, 2006, s. 55)

O důležitosti předškolního vzdělávání svědčí fakt, že je tento stupeň vzdělávání zařazen do státního školského systému (školská soustava). Jedná se o souhrn všech stupňů, druhů a typů školských institucí, které fungují v dané době na určitém jasně vymezeném správním území. Stupně škol se vztahují k určitým věkovým úrovním žáků, označují se jako:

- preprimární (předškolní)
- primární (1. stupeň ZŠ)
- sekundární (2. stupeň ZŠ, SŠ, VOŠ)
- Terciální (VŠ)

(<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/system-vzdelavani-v-cr>)

Jakkoliv je pobyt dítěte v předškolním zařízení důležitý, zejména z hlediska socializace, nesmíme zapomínat na důležitost spolupráce mateřské školy a rodiny.

„Základem úspěšného a zdravého vývoje dítěte je vývoj v úplné a funkční rodině.“ (Pemová a Ptáček, 2008, s. 16) *„Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání má smysluplně obohacovat denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytovat dítěti odbornou péči.“* (RVP PV, 2004, s. 7)

1.2 Historie mateřských škol a předškolního vzdělávání

O škole mateřské psal v 17. století již Jan Amos Komenský, v jeho pojetí se však jednalo o mateřskou péči a výchovu. K zakládání prvních mateřských škol dochází mnohem později. První zařízení pro předškolní výchovu se objevují v 19. století. První instituce vznikaly v Německu, v Anglii a podle jejich vzoru i v Čechách. Vznik předškolních institucí úzce souvisí s postavením žen na trhu práce. Od 19. století dochází k aktivnímu zapojení žen do pracovního procesu. Objevuje se tedy potřeba zajistit celodenní péči o děti v předškolním zařízení. Síť jeslí a mateřských škol se neustále rozšiřovala, před druhou světovou válkou fungovaly v českých zemích téměř dva tisíce mateřských škol. Zásadní rozvoj předškolního vzdělávání byl zaznamenán v padesátých letech 20. století, související s vysokým podílem zaměstnaných žen-matek.

S myšlenkou první firemní školky se setkáváme poprvé v Anglii, kdy anglický politik, průmyslník a sociální reformátor Robert Owen (1771 – 1858) chtěl zlepšit životní podmínky svých zaměstnanců a pomoci jim v péči o děti. Rozhodl se proto, že dětem zajistí bezpečné místo k pobytu, zdravou stravu, ošacení a zejména dobré vychování. *„Stát pokládá děti za bytosti, jejichž sklony, zvyky a city jsou vytvořeny za ně; mohou být dobré jen tehdy, když se vyloučí všechny myšlenky na odměnu, trest a soutěž; jestliže jejich charakter není takový, jaký by měl být, omyl pochází od jejich vychovatelů a okolností kolem.“* (Owen in Nikodym, 2014, s. 46).

V českých zemích mají firemní školky také dlouholetou historii. Již v období první republiky velké firmy zakládaly pro své zaměstnankyně firemní mateřské školy. Příkladem tohoto konání je závodní školka Tomáše Bati ve Zlíně. Baťa pochopil, že podnikatelský úspěch není dán jen a pouze samotným podnikatelem či silou strojů, ale zejména pilířem zaměstnanců a společným-týmovým duchem firmy. Proto se jeho

myšlenky dále ubírají k vytvoření komplexního systému, jednotného modelu firemního života, který přeroste v budování města a region. Tomáš Baťa v souvislosti s touto filozofií přicházel na nezbytnost vytvořit pro své zaměstnance takové zázemí, aby se pro ně firma stala nepostradatelnou. Symbiotický vztah měl přinášet vyšší zisky firmě a zároveň vyšší životní standard a komfort zaměstnancům. Výsledkem tohoto konání bylo mimo jiné založení podnikové firemní školky ve Zlíně v roce 1918. (Zdroj: <http://www.puldomky.cz/historie/tomas-bata>)

Tato byla založena v roce 1918, v době, kdy Baťova továrna zaměstnávala 4.000 pracovníků. Po 2. světové válce, zejména v polovině 20. století docházelo, jak jsem se již zmiňovala k prudkému rozvoji sítě zařízení pro předškolní vzdělávání. Tato zařízení byla zřizována státem a reagovala na aktuální potřebu zaměstnanosti žen. I přes tento masivní nárůst školek, jeslí a dalších institucí nestačila jejich kapacita potřebám trhu práce. I v dobách reálného socializmu u nás existovala řada firemních školek, které umožňovaly ženám sladit pracovní a rodinný život. Tyto firemní školy mohly reflektovat specifické podmínky práce, např. nestandardní pracovní dobu zdravotnického personálu (směnný provoz) v případě nemocniční MŠ. Konkrétním příkladem podnikové mateřské školy je např. MŠ při Thomayerově nemocnici v Praze 4, Krči. (zdroj: <http://dobrepraxe.rovneprilezitosti.ecn.cz/cz/dobra-praxe/skolka-pri-fakultni-thomayerove-nemocnici>) Zřizovateli často byly zemědělské podniky, tzv. Jednotná zemědělská družstva, která zaměstnávala značnou část populace ze širokého okolí a řešila nutnost zaměstnaných matek umístit dítě do předškolního zařízení. Příkladem může být závodní mateřská škola Jednotného zemědělského družstva v Hlavnici. (zdroj: <http://obechlavnice.cz/matrska-skola-historie/d-24306/p1=2446>)

1.3 Vývoj předškolního vzdělávání po roce 1989

“V 90. letech 20. století jsme byli v ČR, stejně jako v mnohých zemích bývalého východoevropského bloku, svědky významného poklesu v počtu zařízení denní péče o předškolní děti.” (Hašková, 2008, s. 51). Po roce 1989, kdy došlo ke změně politického i ekonomického systému zaznamenáváme prudký pokles počtu mateřských škol i počtu dětí, které se v nich vzdělávaly. Velký důraz na změnu pracovního trhu, na flexibilitu zaměstnanců, na zaměření na výkon – to vše mělo vliv na snížení porodnosti

v uvedeném období. Po roce 2005 dochází k postupnému zvyšování počtu dětí, kapacita předškolních zařízení je však zcela nedostatečná. Stát na nárůst populace reaguje velmi pomalu a kapacita státních školek a předškolních zařízení nestačí potřebám trhu. V těchto letech bylo v provozu téměř 4 900 mateřských škol. Navštěvovalo je přibližně 328 tisíc dětí. Vedle státních školek (96%), které jsou dotovány ze státního rozpočtu, se na trhu objevují soukromé a firemní školky. Bohužel ale každý rok více než 30 tisíc dětí v předškolním věku zůstává doma, neboť pro ně není v důsledku nedostatečných kapacit místo (Průcha a Koťátková, 2013, s.111). Firemní předškolní zařízení jsou v kontextu sladování rodinného a pracovního života důležité pro rodiče dětí různých věkových kategoriích. V tiskové zprávě Gender studies se uvádí: *„Jen kvalitní zařízení a služby mohou zajistit kvalitní péči a v pozdějším předškolním věku také vzdělávání dětí mimo rodinné prostředí. Zároveň odstraňují překážky pro participaci rodičů (především však žen) na trhu práce a jejich diskriminaci. Česká republika se již dlouhodobě potýká. Především s kapacitní a regionální nedostupností zařízení péče o děti.“* (<http://www.genderstudies.cz/tiskove-zpravy/>)

Objevují se různé typy i alternativní směry předškolního vzdělávání, kterým se věnuji v další kapitole. Nové způsoby péče o dítě se ukazují jak v oblasti kvality péče o vzdělávání dítěte, tak zejména z pohledu typu zřizovatele. Firmy se samy stávají zřizovateli a provozovateli předškolních zařízení.

1.4 Typy předškolních vzdělávacích zařízení

Jak již bylo uvedeno výše, po roce 1989 došlo k nárůstu různých typů škol. Školy mohou zřizovate nejen obce nebo kraje, ale také soukromé osoby nebo firmy. Předškolní zařízení se mohou profilovat více alternativně a mohou být provozována podle různých legislativních norem, o kterých se budu zmiňovat při popisu jednotlivých typů předškolních zařízení.

1.4.1 Mateřské školy zřizované obcí

Jde o nejčastější typ MŠ, běžně nazývaný “státní” nebo “veřejná” škola. MŠ jsou zřízené státem, obcí, krajem, svazkem obcí a vztahuje se na ně školský zákon

č. 561/2004 Sb. a s ním související předpisy, přičemž základním rysem je zápis školy do školského rejstříku a s ním související nárok na finanční prostředky. Školský zákon reguluje také využívání finančních prostředků, zejména finanční prostředky určené na přímé vzdělávací výdaje. Finanční prostředky (především prostředky určené na platy a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů učitelů a ostatních pracovníků a výdaje související s nákupem učebních pomůcek a rozvojem kvality vzdělávání) získávají tyto MŠ od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím krajských úřadů. Kvalita péče o děti a kvalita vzdělávacího plánu je kontrolována Českou školskou inspekcí.

1.4.2 Mateřské školy zřizované na základě ŽL

Soukromé MŠ

MATEŘSKÉ ŠKOLY V REŽIMU ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Ve smyslu § 3 odst. 3 písm. t) živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů), výchova a vzdělávání v předškolních zařízeních zařazených do rejstříku škol a školských zařízení není živností, a podléhá tedy režimu nikoli živnostenského, ale školského zákona. Školky se zřizují jako právnické osoby, často mají formu např. obecně prospěšných společností, nebo obchodních společností podle obchodního zákoníku. MŠ mohou mít celodenní, polodenní a internátní provoz. Hlavní výhodou tohoto kroku je možnost získat část finančních prostředků od státu. Zároveň se však jedná o poměrně složitou proceduru vzniku takového subjektu a jeho zápisu do příslušných rejstříků a závazek dodržet vzdělávací programy stanovené ministerstvem, které by měly garantovat přípravu dětí pro pokračování vzdělávání v základní škole. Speciálním typem předškolní instituce je "firemní mateřská škola" – mateřská škola určená ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele nebo zaměstnavatelů podle § 34 odst. 8 školského zákona, které se věnují podrobněji v další kapitole.

MATEŘSKÉ ŠKOLY V REŽIMU ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

Činnost předškolních zařízení nezařazených do rejstříku škol a školských zařízení podléhá režimu živnostenského zákona. Jejich zařazení do konkrétní živnosti se řídí věkem dítěte, hranicí jsou tři roky věku dítěte.

Pokud bude poskytována služba spočívající ve výchově dětí nad tři roky věku, půjde o živnost volnou, obor činnosti č. 72 "Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti", jehož obsahová náplň je následující:

„Výchova dětí nad tři roky věku v předškolních zařízeních, výuka v soukromých školách a zařízeních sloužících odbornému vzdělávání, pokud tato nejsou zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Jiná mimoškolní výchova a vzdělávání, doučování žáků a studentů, výchovně vzdělávací činnost na dětských táborech a jiných zotavovacích akcích, zejména vedení těchto akcí, zajišťování výchovných, relaxačních a vzdělávacích programů pro účastníky těchto akcí, dohled nad dětmi a podobně. Výuka jazyků, případně znakové řeči, výuka hry na hudební nástroj, výtvarného umění (malířství, sochařství, umělecké fotografie a podobně), baletu, uměleckého tance, herectví, mimického projevu a podobně. Společenská výchova a s ní spojená výuka společenského tance. „ (<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obsahova-naplň-zivnosti-volne-3-4880.html#on72>)

V případě, že by se jednalo o výchovu, resp. péči o děti do tří let věku, už by daná činnost nespadala pod shora jmenovanou živnost volnou, ale do živnosti vázané "Péče o dítě do tří let věku v denním režimu", jejíž obsahová náplň je následující:

„Výchovná péče o svěřené děti do tří let věku v denním nebo celotýdenním režimu zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, stravování, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Obsahové náplně živností jsou stanoveny nařízením vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.“ (http://www.mpsv.cz/files/clanky/22600/NV_278_2015.pdf)

Firemní mateřské školy

MŠMT novelou školského zákona - zákonem č. 472/2011 Sb., umožňuje zřídit firemní mateřskou školu (podle ustanovení § 34 odst. 8 školského zákona, a to tak, že: *„Zřizovatel může určit mateřskou školu nebo její odloučené pracoviště ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele. Na tuto mateřskou školu nebo odloučené pracoviště se nevztahují odstavce 2 až 4 a § 35 odst. 1. O přijetí do této mateřské školy nebo odloučeného pracoviště rozhoduje ředitel na základě kritérií stanovených zřizovatelem, je-li jím stát, kraj, obec nebo svazek obcí, a v ostatních případech rozhoduje na základě kritérií stanovených vnitřním předpisem právnické osoby vykonávající činnost školy. Kritéria pro přijímání do mateřské školy se zveřejňují předem, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.“*

Tímto ustanovením je dána možnost přednostního přijímání dětí zaměstnanců zřizovatele na základě rozhodnutí zřizovatele mateřské školy – „firemní mateřské školy“, neboť za současně platné právní úpravy se jedná o diskriminaci ostatních dětí (nelze přijímat přednostně děti, jejichž zákonní zástupci pracují u konkrétního zaměstnavatele). Jinými slovy zřizovatel (firma) stanoví svá vlastní kritéria pro přijímání dětí. Jako ostatní mateřské školy budou moci „firemní mateřské školy“ přijímat děti zpravidla od tří let, tzn. i děti mladší, které jsou však tělesně i duševně způsobilé k určité formě vzdělávání. To však nebrání tomu, aby „firemní mateřské školy“ byly otevřené ostatním druhům péče zřizované mimo školský zákon a využívaly přitom svých podmínek (materiálních, personálních a jiných) k symbióze se zařízeními péče o děti do 3 let v působnosti jiných ministerstev.

Dále novela školského zákona nezavádí pro „firemní mateřské školy“ samostatný slovní pojem, ale využívá opisu „*mateřská škola určená ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele nebo zaměstnavatelů*“. Název právnické osoby vykonávající činnost „firemní školky“ – mateřské školy ve smyslu ustanovení § 34 odst. 8 školského zákona nebude muset obsahovat slova „mateřská škola“, viz § 8a odst. 1 písm. a) školského zákona.

Je třeba ale nezapomenout na skutečnost, že „firemní školky“ zapsané ve školském rejstříku musí splňovat požadavky školského zákona jako jiné mateřské školy ostatních zřizovatelů (veřejných, soukromých, církevních).

MŠMT jako garant kvality činnosti škol zapsaných do školského rejstříku, konkrétně rejstříku škol a školských zařízení vytvořilo pro tzv. „ firemní mateřské školy“ stejné podmínky, jako je tomu u mateřských škol ostatních zřizovatelů zapsaných ve školském rejstříku. Budou tak moci získat finanční zabezpečení ze státního rozpočtu - dotaci ve výši podle druhu zřizovatele – veřejného, soukromého či církve.

“Ze státního rozpočtu se poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost škol a školských zařízení, které nezřizuje stát, kraj, obec, svazek obcí nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.” (<http://www.msmt.cz/dokumenty/uplne-zneni-zakona-c-561-2004-sb>)

Půjde-li o soukromého zřizovatele (právníckou či fyzickou osobu), bude „firemní školka“ financována podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školním zařízením, ve znění pozdějších předpisů. V prvním roce činnosti obdrží ve výši 60 % z normativu a v dalších letech 100 %, při splnění zákonných podmínek. Právnícké osoby vykonávající činnost takovéto mateřské školy („firemní školky“), pokud bude činnost zapsaná ve školském rejstříku, budou povinny dodržovat ustanovení školského zákona a s ním související či prováděcí právní předpisy, tzn. zejména dodržovat hygienické normy, zajistit odborně kvalifikovaný pedagogický personál, realizovat vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a vytvářet podmínky České školní inspekci ke kontrole a hodnocení kvality činnosti školy.

Základní právní předpisy pro zřizování a provozování firemních školek zapsaných ve školském rejstříku

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (např. § 142 a násl. – Rejstřík škol a školských zařízení)

- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů („Normativy neinvestičních výdajů regionálního školství na rok 2011 pro účely poskytování dotací soukromému školství“, č.j. 20/2011-26)
- Pokyn D-300 Ministerstva financí k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění novely z dubna 2012
- Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých
- Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- Vyhláška 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů

1.4.3 Dětské skupiny

Dne 29. 11. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění novely zákona č. 127/2015 Sb.

Tento zákon upravuje:

- podmínky, za nichž je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině,
- podmínky pro získání oprávnění k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Zákon o dětské skupině nastavuje základní právní rámec poskytování služby péče o dítě na nekomerční bázi, která má být určitou alternativou výchovné a vzdělávací péče poskytované dětem v rámci oficiálního systému předškolního vzdělávání v České republice.

Službou péče o dítě v dětské skupině se rozumí činnost provozovaná poskytovatelem služby péče o dítě v dětské skupině zapsaným do evidence poskytovatelů. Služba spočívá v poskytování pravidelné péče o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky. Umožňuje docházku v rozsahu nejméně 6 hodin denně, která je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte (např. na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte).

Poskytovatelem služby může být zaměstnavatel, územní samosprávný celek, obecně prospěšná společnost, ústav, nadace, nadační fond, vysoká škola, spolek či právnická osoba registrovaná nebo evidovaná podle zákona o církvích a náboženských společnostech. Pečující osoby v dětské skupině musí být odborně způsobilé. V dětské skupině může být maximálně 24 dětí.

Hygienické požadavky na prostory a provoz jsou upraveny vyhláškou č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí, a vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Výhody dětské skupiny:

- Dětské skupiny umožní lépe sladit péči o rodinu s pracovními povinnostmi
- Služba je určena pro děti již od jednoho roku
- Dětské skupiny poskytují péči v menších skupinkách dětí a mohou vycházet vstříc individuálním potřebám dětí.
- Pro děti je poskytovatelem zpracován plán výchovy a péče.
- Dětské skupiny mohou flexibilněji reagovat na potřeby rodiny, např. otevírací dobou.
- Pečující osoby mají stanovené široké spektrum odborného vzdělání z oblasti sociální, zdravotní a pedagogické.
- Dětské skupiny fungují na neziskové bázi.
- Za každé dítě navštěvující dětskou skupinu si může rodič uplatnit slevu na dani ve výši maximálně minimální mzdy za rok.

Právní předpisy pro dětské skupiny:

- Zákon č. 247/2014 Sb.

o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

- Vyhláška č. 281/2014 Sb.

o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí

- Vyhláška č. 410/2005 Sb.

o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

(ZDROJ: <http://www.mpsv.cz/cs/19908>)

1.4.4 Jesle

Jesle jsou zařízení pečující o děti ve věku do 3 let a navazují tak na péči o děti v rodině, doplňují ji a zároveň mají pečovat o všestranný rozvoj zdravých dětí. V průběhu 90. let minulého století docházelo k výraznému poklesu počtu jeslí a míst v nich. V současné době je v celé České republice pouze 45 zařízení se 1425 místy¹, která jsou navíc regionálně značně nerovnoměrně rozmístěna (např. v Karlovarském a Libereckém kraji není žádné z těchto zařízení) a jsou koncentrována zejména do velkých měst. Zřizovateli jeslí jsou převážně obce či města, která v rámci výkonu své samostatné působnosti zřizují a provozují jesle jako své příspěvkové organizace nebo organizační složky obce, nejedná se však o jejich zákonnou povinnost. (http://www.mpsv.cz/files/clanky/7073/pece_o_deti.pdf)

Jesle jsou financovány z rozpočtů obcí, které na jejich provoz nedostávají žádné příspěvky ze státního rozpočtu. Výše poplatku za jesle hrazená rodiči se pohybuje v širokém rozmezí a je závislá na zřizovateli a typu docházky. Obecně je nutné říci, že v porovnání s mateřskými školami se jedná o podstatně nákladnější službu.

1.4.5 Ostatní

Na trhu předškolních zařízení existují další typy, které ve své práci pouze zmiňují. Z hlediska kvality péče o dítě a z hlediska využití pro zaměstnané rodiče nejsou plnohodnotnými celodenními zařízeními:

- Dětské centrum
- Mateřské centrum

- Dětský klub
- Miniškolky
- Péče o děti v domácím režimu aj.

2. LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY VZNIKU PŘEDŠKOLNÍCH FIREMNÍCH ZAŘÍZENÍ

2.1 Srovnání jednotlivých typů předškolních zařízení

Tabulka 1 Srovnání jednotlivých typů předškolních zařízení

Kriteria/typ zařízení	Státní MŠ	FŠ v rejstříku	FŠ bez rejstříku	DS 12	DS 24
Admin. náročnost	vysoká - dle školského zákona	vysoká - dle školského zákona, nutnost ročního auditu	nízká - stačí splnit požadavky plynoucí ze ŽL	střední - dle zákona o dětských skupinách	střední - dle zákona o dětských skupinách
Kvalita vzdělávání	vysoká-garantováno Českou školskou inspekcí	vysoká-garantováno Českou školskou inspekcí	dle rozhodnutí zřizovatele - není kontrola	dle rozhodnutí zřizovatele - stačí základní výchovný plán	dle rozhodnutí zřizovatele - stačí základní výchovný plán
Nároky personál	vysoká - dle školského zákona	vysoká - dle školského zákona	nízká - vzdělání personálu není kontrolováno	střední - pečující osoba musí splňovat určité kvalifikační předpokl.	střední - pečující osoba musí splňovat určité kvalifikační předpokl.
Prostor. požadavky	náročné - nutný souhlas hygienické stanice	náročné - nutný souhlas hygienické stanice	náročné - nutný souhlas hygienické stanice	nízké - nutný souhlas hyg. stanice	náročné - nutný souhlas hygienické stanice
Dotace na dítě	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne

V tabulce jsem uvedla vybrané typy předškolních zařízení. Soustředila jsem se zejména na typy vhodné pro zřízení a provoz firemní školky nebo firemní dětské skupiny. Pro porovnání uvádím i náročnost na zřízení a provoz běžné státní mateřské školy.

Z pohledu firemního zřizovatele se zdá být zásadním rozhodnutím, v jakém režimu bude své předškolní firemní zařízení provozovat. Z pohledu kvality péče o dítě a možnosti čerpání dotací na dítě (cca 3.000 Kč na 1 dítě/1 měsíc) je nejvhodnějším řešením firemní mateřská škola zapsaná v rejstříku škol. Možnost čerpání dotací je ale podmíněna vysokou administrativní náročností.

“Přehled normativů neinvestičních výdajů pro školy a školská zařízení, která nezřizuje stát, kraj, obec, svazek obcí nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, stanovených ministerstvem na kalendářní rok je aktualizován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.” (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/normativy-soukromych-skol-na-rok-2016>)

Zřízení firemní dětské skupiny se zdá být výhodné zejména z důvodu nižší administrativní a provozní náročnosti. Tento typ předškolního zařízení neumožňuje čerpání dotací ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Nevýhodou z pohledu poskytování vzdělávací péče je skutečnost, že dětská skupina není vzdělávací institucí. Dětská skupina musí mít zpracovaný pouze roční výchovný plán. Je ale na zřizovateli, zda dětem v dětské skupině zajistí kvalitní vzdělávací program nad rámec toho, co vyžaduje zákon o dětských skupinách.

Zřízení a provoz firemních předškolních zařízení je podporováno Evropskou unií formou účelových dotací. Finanční prostředky spravuje a projekty vyhláší řídicí orgán, kterým je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Zájemci o čerpání finančních prostředků se přihlašují do konkrétních výzev a po splnění předepsaných limitů mohou přidělenou částku čerpat. Výzvy jsou vyhlášovány nepravidelně, z toho důvodu neuvádím možnost čerpání dotací z EU ve srovnávací tabulce jako kritérium.

2.2 Legislativní normy

Přehled legislativních norem, které musí zřizovatel firemní mateřské školy dodržet:

- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění novely z dubna 2012
- Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých
- Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- Vyhláška 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů
- Vyhláška č. 281/2014 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí
- Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

2.3 Trendy současného předškolního vzdělávání

System předškolní péče a předškolního vzdělávání patří v ČR mezi nejvyspělejší na světě. Důležitost předškolního vzdělávání je deklarována různými dokumenty s celostátní platností. Mezi tři nejdůležitější patří:

- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice - Bílá kniha (2001),
- Školský zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání,
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (2004).

Trendem v oblasti firemního předškolního vzdělávání je provozování nových typů předškolních zařízení. Kromě firemních mateřských škol jsou to zejména dětské skupiny. K dnešnímu dni je evidováno u Ministerstva práce a sociálních věcí 80 dětských skupin (<http://www.mpsv.cz/cs/20302>). Vzhledem k možnosti čerpat finanční prostředky formou dotace z Evropského sociálního fondu se v tomto roce očekává významný nárůst počtu dětských skupin v ČR. Počet firemních mateřských škol je odhadován na zhruba 50 zařízení (zdroj: Firemní školky, o.s.). Jedním z typických znaků obou druhů předškolních zařízení je zapracování různých směrů alternativních vzdělávacích programů do vzdělávacích plánů.

2.4 Alternativní koncepce předškolního vzdělávání

Po roce 1989 v České republice, po čtyřicetiletém období jednotné školy znovu ožily alternativní pedagogiky ze začátku 20. století. Vznikají i nové moderní alternativy, které

využívají řadu prvků z reformního pedagogického hnutí, ale současně řeší i aktuální společenské problémy. Společnými principy jsou demokracie (svoboda a odpovědnost), humanismus, spojování nejnovějších vědeckých poznatků – teorie a praxe, sebeorganizace a samospráva zúčastněných, sebeurčení a sociální odpovědnost, rovnoprávnost ve výchově a vzdělávání.

Pojem alternativní má základ v latinském “alter” jehož významem je druhý, tedy počítáme s výběrem z druhé nebo další možnosti. Alternativní vzdělávání je spojení užívané v různých významech. Jan Průcha o vymezení pojmu alternativní vzdělávání ve své knize uvádí: *Pojem „alternativní škola“ nebo „alternativní vzdělávání“ je mnohovýznamový a užívá se často jako synonymický ekvivalent k jiným pojmům jako netradiční škola, volná škola, svobodná škola, otevřená škola, nezávislá škola aj. V této oblasti vládne – nejen v češtině, ale i v ostatních jazycích – terminologický chaos komplikovaný odlišným chápáním pojmu „alternativní škola“ v jednotlivých zemích, v jednotlivých pedagogick.ch teoriích aj.*

J. Průcha píše o alternativní škole toto: *„Jako alternativní budeme chápat všechny druhy škol, soukromé i státní, které mají jeden podstatný rys – odlišují se od hlavního proudu standardních (běžných, normálních) škol daného vzdělávacího systému.“*

Průcha dále uvádí: *„Alternativní škola je obecn. termín pokr.vající všechny druhy škol (soukromé i státní, resp. veřejné), které mají jeden podstatn. rys; odlišují se od hlavního proudu standardních (běžn.ch, normálních) škol určité vzdělávací soustavy. Odlišnost může spočívat ve specifčnosti obsahu vzdělávání, organizace výuky, hodnocení vzdělávacích výsledků žáka aj. Pojem alternativní škola nelze tedy vztahovat pouze k soukromým školám, resp. k typu zřizovatele školy, protože nestandardní mohou být i některé školy státní.“*

Hlavní alternativních směry, které jsou využívány v předškolním vzdělávání:

- Waldorfská pedagogika
- Montessori
- Začít spolu
- Program podpory zdraví v MŠ
- Daltonský program

- Lesní školky
- Církevní školky

2.5 Shrnutí

Teoretická část práce je rozdělena do dvou kapitol, které slouží jako teoretická východiska pro následující analytickou a projektovou část práce. První část se věnuje rozvoji předškolního vzdělávání, s důrazem na vznik a provoz firemních předškolních zařízení. V práci jsou zmiňovány důvody zaměstnavatelů pro zřizování firemních školek jako prvotní impuls pro jejich provoz. Zřizování firemních předškolních zařízení je jedním z harmonizačních opatření získat spokojené zaměstnance. Současná koncepce státní politiky se zaměřuje na vyrovnávání nerovnováhy soukromé a veřejné sféry. Konkrétním příkladem mohou být aktuální legislativní změny v oblasti způsobů péče o předškolní děti (firemní mateřské školy, dětské skupiny). V rámci politiky státu se objevuje trend, který přenáší zodpovědnost za péči o předškolní děti na soukromé subjekty. Bohužel však tato podpora podmiňuje výrazným zvýšením státní kontroly ve formě řady směrnic a inspekcí v uvedených zařízeních.

Druhá kapitola je věnována současným legislativním podmínkám při zakládání a provozování firemních předškolních zařízení. V této části jsou srovnány výhody a nevýhody jednotlivých druhů předškolních zařízení z různých hledisek. Uvedené informace jsou teoretickým východiskem pro vypracování konkrétního projektu firemního dětského předškolního zařízení v podmínkách Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Cíl práce

Cílem práce bylo vytvoření projektu zřízení a provozu firemního předškolního zařízení Jihočeské univerzity s ohledem na preferenci respondentů dotazníkového šetření na straně jedné a očekávání zřizovatele na straně druhé. Dosažení tohoto cíle předcházelo podrobné nastudování literatury a zejména nastudování aktuálních legislativních podmínek pro zřízení a provoz firemních předškolních zařízení. Současně s teoretickými poznatky byly využity také dlouholeté praktické zkušenosti autorky při zřizování a provozu firemních předškolních zařízení. Vytvoření projektu předcházelo výzkumné šetření, jehož záměrem bylo zjištění názoru zaměstnanců Jihočeské univerzity k otázce zřízení a provozu firemní mateřské školy. V průběhu zpracování projektu firemní mateřské školy došlo ke změně konceptu. Vzhledem k možnosti čerpání finančních dotací z ESF (Evropský sociální fond) na předškolní zařízení, bylo rozhodnuto o zřízení dětské skupiny.

3.2 Výzkumné otázky

Hlavní otázkou práce je: *Jaké by mělo být nastavení předškolního zařízení v prostředí Jihočeské univerzity s ohledem na realizovaný průzkum očekávání rodičů?*

Hlavní výzkumnou otázku dále rozpracovávají dílčí výzkumné otázky, které jsou vodítky pro získávání nutných informací k dosažení cíle. Dílčí výzkumné otázky jsou formulovány s ohledem na obě strany procesu založení a provozu předškolního firemního zařízení.

Další dílčí výzkumné otázky (dále jen DVO zní):

DVO1: *Jaké je očekávání zaměstnanců na provozní dobu předškolního zařízení?*

DVO2: *Jaká jsou očekávání zaměstnanců s ohledem na finanční spoluúčast při umístění dítěte do firemního zařízení?*

DVO3: *Jaká jsou očekávání zaměstnanců vzhledem k frekvenci návštěv dětí v předškolním zařízení?*

Na základě diskuze se zástupkyní Jihočeské univerzity, kvestorkou Ing. Hanou Kropáčkovou byla stanovena další dílčí otázka s ohledem na ekonomické možnosti a očekávání příspěvku ze strany zřizovatele.

DVO4: Jaké je očekávání nastavení finančních limitů vzhledem k možnostem příspěvků rodičů, zaměstnavatele a možných dotací z ESF?

Všechny výzkumné otázky budou zodpovězeny v souvislosti s provedeným dotazníkovým šetřením a v kontextu sladování pracovní a soukromé sféry zaměstnanců. Plné znění dotazníku v přeepsané formě lze najít v příloze č. 3 této práce.

DVO1 umožňuje zjistit, jaké jsou reálné potřeby rodičů dětí, které budou umístěny ve firemním předškolním zařízení JU. Odpověď na tuto otázku je vodítkem při stanovování finančních limitů jednotlivých účastníků procesu: rodičů i zřizovatele (zodpovězení otázky umožňuje provedený dotazníkový průzkum).

DVO2 umožňuje zjistit, jaký je reálný předpoklad finanční účasti rodičů na firemním předškolním zařízení (zodpovězení otázky umožňuje provedený dotazníkový průzkum).

DVO3 zkoumá využitelnost kapacity firemního předškolního zařízení (zodpovězení otázky umožňuje provedený dotazníkový průzkum).

DVO4 se zaměřuje na ekonomickou část projektu. Zodpovězení otázky týkající se finanční spoluúčasti zřizovatele je důležitým předpokladem pro stanovení reálných rozpočtů projektu (zodpovězení otázky umožňuje realizovaný rozhovor s kvestorkou JU).

4 METODIKA

V následující části práce budou představeny metodologické postupy výzkumu, podle kterých bylo postupováno v praktickém výzkumu. Tato pasáž navazuje na teoretickou část práce. Výzkumem se rozumí systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání o nejzákladnějších příčinách jevů a pozorovatelných skutečností, včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Je prováděn v zájmu rozvoje poznání, bez snahy o aplikaci výsledků na řešení praktických poměrů. (<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=932>)

4.1 Metody výzkumu

Získané informace pro stanovení parametrů projektu firemního předškolního zařízení JU jsou komplexního charakteru. Proto jsem se nesoustředila pouze na jeden zdroj a využití jednoho typu výzkumné strategie. Zkombinovala jsem strategii kvantitativní a kvalitativní. Disman (1998, s. 290) píše, že kvantitativní a kvalitativní výzkum jsou vlastně vzájemně komplementární. Výstup z jednoho výzkumu může být převzat druhou metodou a znalost tak může být kumulována a prohlubována v tzv. spirále poznání. Kvantitativní metoda umožňuje zachytit názory většího počtu respondentů. Tato metoda má ale své limity, zejména s ohledem na návodné otázky dotazníkového výzkumu. Tento obecnější pohled na očekávání rodičů byl doplněn o názory rodičů a zřizovatele na osobním setkání k tématu firemního předškolního zařízení. Podrobnější diskuze přinesla konkrétnější pohled na firemní dětskou skupinu a nastavení jejich limitů.

4.2 Výzkumný vzorek

Práce si neklade za cíl stanovení obecně platných pravidel při zřízení a provozu firemního předškolního zařízení. Jedná se o vytvoření komplexní studie pro konkrétní organizaci, který však může posloužit jako inspirace i pro jiného zřizovatele.

Výzkumný vzorek tvořili zaměstnanci Jihočeské univerzity. Těm byl elektronickou formou zaslán dotazník s 10 otázkami. Otázky byly uzavřeného charakteru, s možností vyjádřit formou komentáře doplnění informací.

Jihočeská univerzita má téměř 2.000 zaměstnanců, kterým byl dotazník – viz příloha č. 3 rozeslán. Poměrně úzké cílové skupině (rodiče s dětmi do 6 let věku) odpovídal počet reagujících respondentů: celkem 53. Výsledky dotazníkového šetření v grafickém vyjádření jsou uvedeny v kapitole 4 této práce. Počet zájemců byl následně navýšen tím, že byl dotazník rozeslán ještě rodičům, kteří v současné době nejsou aktivními zaměstnanci JU, ale jsou na rodičovské dovolné. Tímto krokem stoupl počet respondentů na 80 zájemců.

Statistické údaje vztahující se k šetření:

Zahájení průzkumu: 26. 2. 2016

Ukončení průzkumu: 7. 3. 2016

Doba trvání: 10 dnů

5 PROJEKT DĚTSKÉ SKUPINY

Na základě realizovaného dotazníkového šetření a rozhodnutí zástupců Jihočeské univerzity byly nastaveny parametry projektu dětské skupiny JU. Bakalářská práce popisuje jednotlivé kroky, které provázely vznik dětské skupiny. V současné době je projekt zatím ještě ve stadiu příprav. Práce tedy nastiňuje i další kroky, které budou muset být učiněny, aby byl celý projekt v souladu s platnými legislativními normami. Jednotlivé činnosti jsou řazeny chronologicky. Struktura popisu zahrnuje východiska, rizika či úskalí a vybraný způsob řešení konkrétní činnosti.

5.1 Časový harmonogram přípravných prací

Projekt zřízení a provozu dětské skupiny je velmi náročný na organizační zajištění všech přípravných a pomocných činností. Aby byly dodrženy termíny stanovené zejména legislativními opatřeními, je nutné vytvořit bodový harmonogram přípravných prací.

Tabulka 2 Harmonogram přípravných prací pro dětskou skupinu Jihočeské univerzity

Termín	Činnost	Popis činnosti
12/15	Žádost o grant	Zpracování žádosti o grant u ESF, podání žádosti
02/16 - 03/16	Dotazník	Vypracování dotazníků - zjištění zájmu ze strany zaměstnanců JU, nastavení parametrů dětské skupiny podle požadavků rodičů a zřizovatele
3/16	Schůzka s rodiči	Osobní schůzka se zájemci o umístění dětí do DS (potvrzení zájmu). Nutné zjištění, zda se kapacita DS naplní. Zjištění dalších požadavků ze strany rodičů.
3/16	VŘ na ředitelku	Vypsání výběrového řízení na ředitelku dětské skupiny, organizace výběrového řízení
04/16 - 06/16	Souhlas s provozem DS	Zajištění souhlasu odpovědných orgánů, zejm. stavebního úřadu a hygienického odboru.
05/16 - 06/16	Zápis do registru DS	Zákon o dětských skupinách stanoví podmínky zápisu do Registru

		provozovatelů DS
04/16 - 07/16	Materiální vybavení DS	Výběrové řízení na dodavatele vybavení DS, vytvoření seznamu materiálního vybavení, jeho zakoupení
05/16 - 07/16	Vypracování vzdělávacího plánu	Vypracování vzdělávacího plánu podle RVP pro PV
05/16 - 07/16	VŘ na ostatní pracovníky	Vypsání výběrového řízení na pedagogické i nepedagogické pracovníky DS, realizace výběrového řízení
07/16 – 08/16	Finální úpravy	Závěrečné úpravy zahrady a interiéru dětské skupiny
1. 9. 2016	Zahájení provozu DS	

5.2 Příprava předškolního zařízení Jihočeské univerzity

Projekt předškolního zařízení pro Jihočeskou univerzitu byl zamýšlen již delší dobu a autorka této práce se ho účastnila od samého počátku. Východiskem byl realizovaný zkušební dotazníkový průzkum v r. 2013, který je uveden v této práci jako příloha č. 1. Průzkum zjistil zájem rodičů o umístění svých dětí do firemního předškolního zařízení. Na základě výstupů dotazníkového šetření, kterého se zúčastilo 242 respondentů byl zahájen proces vyhledávání vhodné lokality. 81 % respondentů preferovalo umístění předškolního zařízení v blízkosti kampusu Jihočeské univerzity. Shrnutí výsledků dotazníku z roku 2013 je přílohou č. 2 této práce. Na základě rozhodnutí vedení Jihočeské univerzity byl z řady možností vybrán objekt v ulici Šípková, který je umístěn nedaleko kampusu JU. Vzhledem k tomu, že prostory musí mít rekonstruovány pro účely předškolního zařízení, byly zahájeny rekonstrukční práce tak, aby objekt mohl fungovat jako mateřská škola Jihočeské univerzity od 1. září 2016.

Rizika rozhodnutí o založení předškolního zařízení jsou zejména:

- nenaplnění kapacity předškolního zařízení
- financování přípravných prací a provozních nákladů

Výsledky realizovaného průzkumu eliminovaly první riziko: o celodenní docházku do předškolního zařízení mělo zájem 63 % respondentů (tj. 152 respondentů). Otázku

financováno vyřešilo vedení Jihočeské univerzity svým rozhodnutím plně uhradit zřizovací náklady. Provozní náklady, které by hradili rodiče formou školného. Výše úhrady by byla minimalizována tím způsobem, že mateřská škola bude zapsána v Rejstříku škol MŠMT a bude tedy čerpat dotace na své žáky.

5.3 Alternativní způsob financování MŠ

V průběhu přípravných činností na zřízení a provoz firemní mateřské školy Jihočeské univerzity se objevila příležitost získání dodatečného způsobu financování. Tato skutečnost umožnila nový pohled na zřízení a způsob provozu firemního předškolního zařízení Jihočeské univerzity. Významnou roli v rozhodnutí ve výběru konkrétního typu předškolního zařízení hrála možnost čerpání finančních prostředků z Evropských sociálních fondů.

Východiskem byla výzva v rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) na podporu pracovního a rodinného života zaměstnanců – prioritní osa: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, která byla vyhlášena v říjnu 2015. Název programu: Podpora vybudování a provozu zařízení péče o děti předškolního věku pro podniky i veřejnost mimo hl. m. Prahu. Číslo výzvy: 03_15_035. *“Výzva podporuje vznik a provoz zařízení poskytujících pravidelnou péči o dítě od narození, resp. od 1 či 3 let věku do zahájení povinné školní docházky za účelem zapojení rodičů do pracovního procesu. Služba hlídání a péče o dítě je poskytována v kolektivu dětí mimo domácnost dítěte. Obsahem služby hlídání a péče o dítě je zajištění potřeb dítěte a výchova, rozvoj schopností a kulturních i hygienických návyků dítěte”* (www.esfr.cz).

Jihočeská univerzita podala v prosinci 2016 žádost o přidělení dotace v rámci vyhlášené výzvy a byly jí schváleny finanční prostředky na zřízení a provoz dětské skupiny.

Rozhodnutí o změně formátu z mateřské školy na dětskou skupinu bylo logickým rozhodnutím, založeném na ekonomickém základě.

Rizikové faktory jsou definovány následujícím způsobem:

- nepřidělení dotace na zřízení a provoz dětské skupiny
- v případě získání dotace nenaplnění potřebné kapacity DS
- náročná administrace projektu z ESF

Opatření k eliminaci rizikových faktorů: V případě nepřidělení dotace z ESF byla JU připravena zřídit Mateřskou školu Jihočeské univerzity zapsanou v Rejstříku škol MŠMT a zajistit financování tímto způsobem (viz. kapitola 5.2.). Naplnění kapacity DS bylo řešeno dotazníkovým průzkumem, který mapoval zájem rodičů o umístění dítěte do předškolního zařízení JU. Vedení JU dále rozhodlo, že vedením administrace, spojené s dotačním titulem, bude v kompetenci budoucí ředitelky dětské skupiny. S tím ohledem bylo naplánováno výběrové řízení na vhodného kandidáty/vhodnou kandidátku.

Vzhledem k provozním a technickým limitům zařízení, ve kterém má být budoucí firemní dětská skupina (dále jen FDS) provozována a vzhledem k nastavení podmínek grantu z ESF byly stanoveny následující parametry:

Počet dětských skupin: 2

Kapacita DS1: 20 dětí

Kapacita DS2: 10 dětí

Věk přijímaných dětí: od 1 roku do 7 let

Zahájení přípravných prací na projektu: od 1. 3. 2016

Zahájení provozu FDS: od 1. 9. 2016

5.4 Výsledky výzkumu

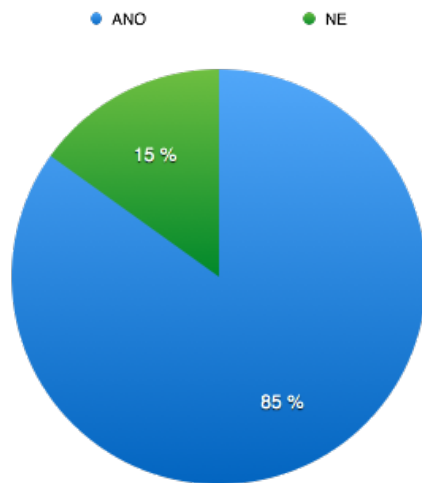
Provedenému způsobu výzkumnému šetření se podrobněji věnuje kapitola č. 4

Metodika. Dotazník je uveden v příloze č. 3 této práce v přepsané formě.

Na základě provedeného kvantitativního hodnocení bylo dosaženo následujících výsledků:

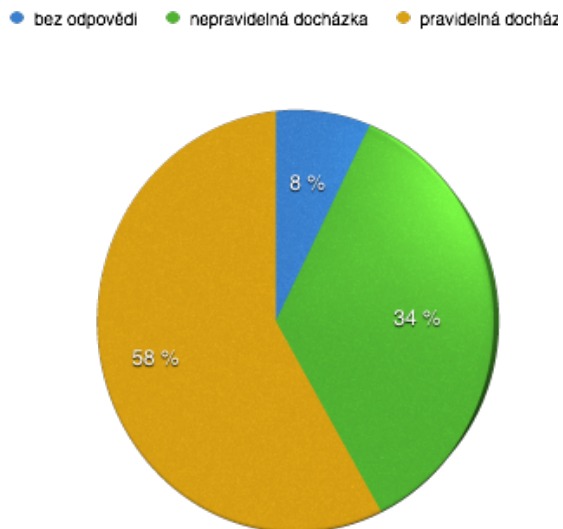
O umístění dítěte do firemního předškolního zařízení JU projevilo zájem celkem 53 rodičů.

Mám zájem o umístění dítěte do DS/MŠ s celodenním provozem.

ANO: 45
NE: 8

Mám zájem o pravidelnou/nepravidelnou docházku do MŠ/DS

Bez odpovědi: 4
Nepravidelná docházka: 18
Pravidelná docházka: 31

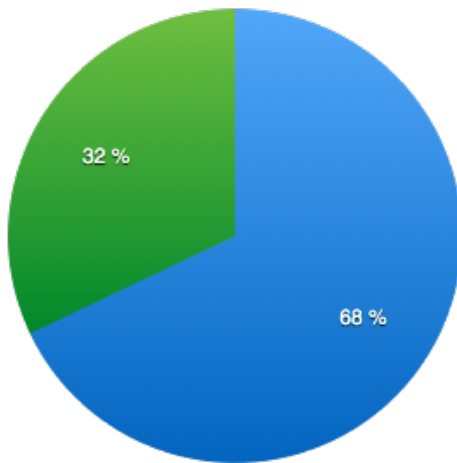
Mám zájem o prázdninovou docházku

Bez odpovědi: 1
Nemá zájem: 13
Má zájem: 39

Zájem o nástup do dětské skupiny/mateřské školy ve školním roce 2016/17

● Nástup ve šk. r.: 2016/16   ● Nástup později

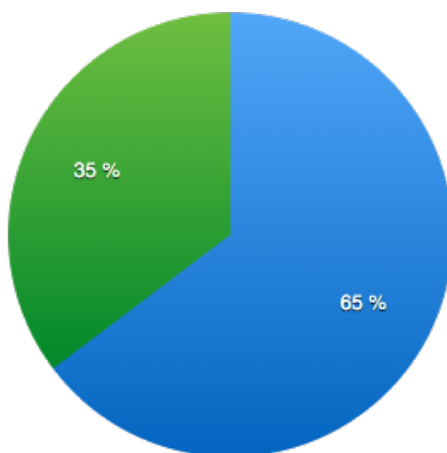

ANO: 36

NE: 17

Mám zájem o nástup do DS/FŠ později (mimo 2016/17)

● 2017   ● ostatní (buď nástup později nebo bez odpovědi)

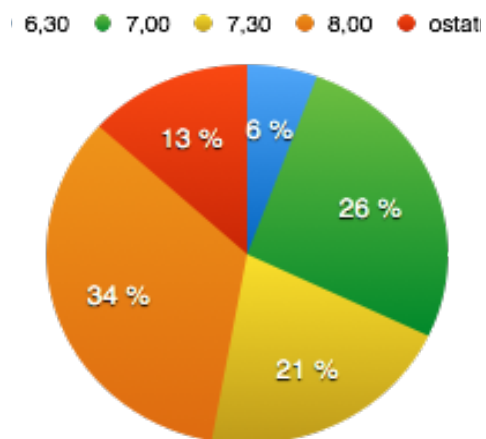
Celkem: 17

Rok 2017: 11

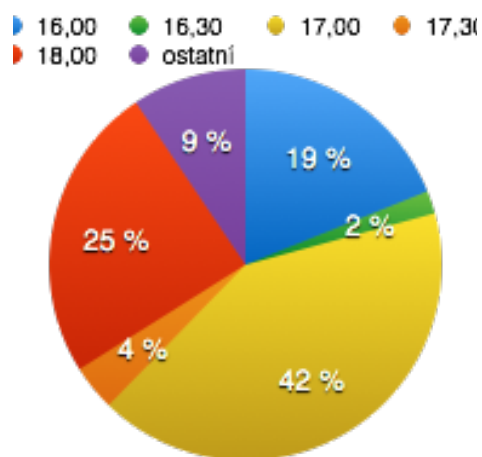
Ostatní: 6

Nastavení provozní doby DS/MŠ

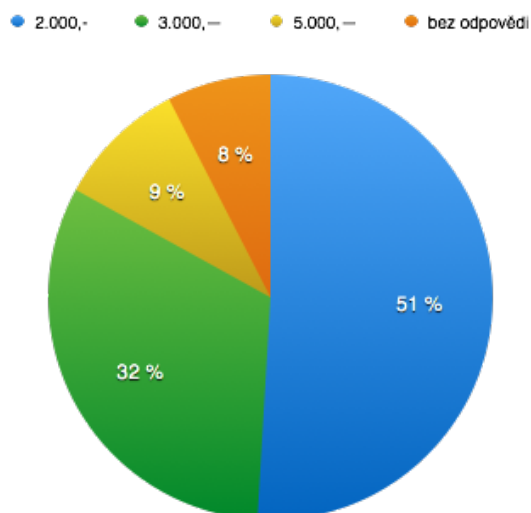
Zahájení provozní doby

Ukončení provozní doby

Finanční spoluúčast rodičů

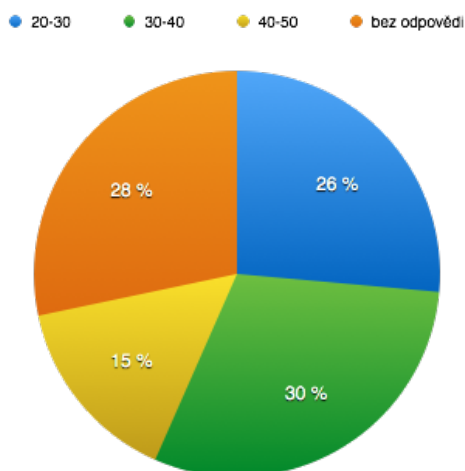
Spoluúčast 2.000 Kč – 27 respondentů

Spoluúčast 3.000 Kč – 17 respondentů

Spoluúčast 5.000 Kč – 5 respondentů

Bez odpovědi – 4 respondenti

Finanční spoluúčast rodičů/hodinová sazba

Hodinová sazba 20 Kč – 30 Kč – 14 respondentů

Hodinová sazba 30 – 40 Kč – 16 respondentů

Hodinová sazba 40 – 50 Kč – 8 respondentů

Bez odpovědi – 15 respondentů

Shrnutí výsledků kvantitativního šetření:

- 45 zájemců o celodenní provoz DS/MŠ
- 31 zájemců o denní pravidelnou docházku / 18 zájemců o nepravidelnou docházku
- 39 zájemců o prázdninovou docházku
- 36 zájemců o nástup již ve školním roce 2016/17 (září 2016)
- Ideální začátek provozní doby: 7,00 – 8,00 hod.
- Ideální ukončení provozní doby: 17,00 – 18,00 hod.
- Finanční spoluúčast rodičů: většina rodičů chápe finanční spoluúčast, nejvyšší podíl je limit do 2.000 Kč (27 rodičů)
- Finanční spoluúčast na bázi hodinové sazby: největší podíl je v limitu 30-40 Kč (16 rodičů)

Výsledky výzkumného šetření byly uplatněny při stanovení parametrů firemního předškolního zařízení Jihočeské univerzity. Výsledky šetření ukázaly, že zájem o umístění dítěte do předškolního zařízení JU převyšuje kapacitu zařízení a riziko

nenaplnění DS se tak minimalizuje. Značný zájem respondentů o umístění dítěte do DS vnesl do celého procesu novou otázku v souvislosti s naplněností DS a její kapacity. Vedení JU muselo přijmout opatření ke stanovení jednoznačných kritérií pro výběr zájemců, kteří chtějí své dítě do DS zapsat. Kritéria výběru byla stanovena následovně:

- oba dva rodiče jsou zaměstnanci Jihočeské univerzity,
- jeden z rodičů je zaměstnancem Jihočeské univerzity,
- dítě není zapsáno v jiném předškolním zařízení.

5.5 Zřízení předškolního firemního zařízení

Zřízení a provoz firemního předškolního zařízení je dlouhodobý proces s vysokými finančními náklady. Pro manažerské rozhodnutí o realizaci je proto zapotřebí podívat se na to, jaké výhody či nevýhody přináší všem zúčastněným stranám. Práce identifikuje benefity projektu z pohledu zaměstnavatele, zaměstnance z pohledu kvality péče o dítě v dětské skupině.

5.5.1 Benefity z pohledu zaměstnavatele

Výhody firemních dětských skupin pro zaměstnavatele:

- zlepšení konkurenceschopnosti na trhu práce
- doplňková činnost v oblasti rozvoje lidských zdrojů
- jedná se o mimomzdový benefit
- zvyšuje identifikaci zaměstnanců s firmou
- zvyšuje loajalitu zaměstnanců
- snižuje náklady na opakované výběry a zaškolování personálu
- udržení kvalifikovaného personálu
- daňové zvýhodnění
- uplatňuje politiku rovných pracovních příležitostí
- image sociálně odpovědné firmy

5.5.2 Benefity z pohledu zaměstnance

Výhody pro zaměstnance:

- lepší komunikace mezi rodiči a personálem (větší důvěra a ochota k vlastní iniciativě rodičů)
- možnost fyzické blízkosti rodičů během dne a jejich spolupodílení se na chodu a programu zařízení
- pružná provozní doba odpovídající pracovnímu rytmu firmy/zaměstnanců
- vzdálenost školky a místa výkonu práce (šetří čas při příchodu a odchodu ze školky, možno operativně řešit případné problémy, apod.)
- větší motivace ke kvalitní práci a identifikace se zaměstnavatelem
- daňové zvýhodnění pro zaměstnance

Z pohledu zaměstnanců je možnost uplatnění daňového zvýhodnění významným benefitem. Zákon o dětských skupinách jasně stanovuje podmínky čerpání daňového zvýhodnění, stejně jako jeho výši: *“Výše slevy za umístění dítěte odpovídá výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v daném zdaňovacím období v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, pokud jím nebyly uplatněny jako výdaj podle § 24.*

Slevu na dani lze uplatnit pouze, žije-li vyživované dítě s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti.

Slevu lze uplatnit za vyživované dítě poplatníka, pokud se nejedná o vnuka nebo vnuka druhého z manželů. Za vnuka nebo vnuka druhého z manželů lze slevu uplatnit pouze, pokud jsou v péči, která nahrazuje péči rodičů.

Za každé vyživované dítě lze uplatnit slevu maximálně do výše minimální mzdy stanovené pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou k počátku příslušného zdaňovacího období a neupravené s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti, podle právních předpisů upravujících výši minimální mzdy (dále jen „minimální mzda“). Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodařící domácnosti více poplatníků, může slevu za umístění dítěte uplatnit ve zdaňovacím období jen jeden z nich.“ (Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů).

5.5.3 Benefity DS z pohledu kvality péče o dítě

- spolupráce mš a rodičů na programech
- aktivní účast rodičů na činnosti školky

Jak jsem již v kapitole 4.4. zmiňovala, dětská skupina není vzdělávací institucí. Zákon o dětských skupinách stanovuje pravidla a plán výchovy a péče následujícím způsobem:

Vnitřní pravidla a plán výchovy a péče

Poskytovatel je povinen zpracovat a dodržovat pravidla organizace poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (dále jen „vnitřní pravidla“), ve kterých zejména uvede

- a) jde-li o
  1. fyzickou osobu, jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo bydliště a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
  2. právnickou osobu, obchodní firmu nebo název, právní formu, adresu sídla, jde-li o územní samosprávný celek, adresu sídla jeho orgánů, označení a umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení fyzické osoby, která je jménem právnické osoby oprávněna jednat,
  3. organizační složku státu, název, adresu sídla, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky státu,
- b) označení dětské skupiny a údaj o počtu dětí v dětské skupině,
- c) adresu místa poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- d) den započetí poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- e) podmínky poskytování služby péče o dítě v dětské skupině včetně určení, zda službu péče o dítě v dětské skupině poskytovatel poskytuje bez úhrady nákladů nebo s částečnou anebo plnou úhradou nákladů, a při poskytování služby péče o dítě v dětské skupině s částečnou nebo plnou úhradou nákladů kritéria podle § 6 odst. 2.

(2) Poskytovatel je povinen zpracovat a zajistit dodržování plánu výchovy a péče o dítě, rozvoje schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte (dále jen „plán výchovy a péče“) se zaměřením na formování osobnosti dítěte a fyzický a psychický vývoj dítěte. Je zakázáno používat vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo

omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají důstojnosti dítěte nebo které jakkoli ohrožují jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

(3) Poskytovatel je povinen zpřístupnit vnitřní pravidla a plán výchovy a péče v prostorách, v nichž je služba péče o dítě v dětské skupině poskytována a které jsou přístupné rodiči, popřípadě též zpřístupní vnitřní pravidla a plán výchovy a péče způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů).

5.6 SWOT analýza projektu firemní dětské skupiny Jihočeské univerzity

U projektu dětské skupiny Jihočeské univerzity bylo zapotřebí identifikovat kromě benefitů uvedených v předchozích odstavcích také rizika, silné a slabé stránky. K tomuto účelu byla vytvořena SWOT analýza, která definuje rizikové oblasti.

SWOT analýza slouží k podrobné identifikaci vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a ohrožení podniku. Je součástí situační analýzy a sumarizuje životně důležité silné stránky a výrazné slabiny podniku ve vzájemných souvislostech (Boučková a kol., 2003, s. 17). „*Silné stránky představují pozitivní faktory, jež přispívají k úspěšné podnikové činnosti a výrazně ovlivňují jeho prosperitu*“ (Horáková, 2003, s. 42). Silné stránky jsou například: tradice značky, nízké výrobní náklady, kvalifikovaná pracovní síla, příznivé dopravní spojení apod.

Slabé stránky znamenají jistá omezení či nedostatky, jež brání plnému a efektivnímu výkonu firmy. Mohou to být například: špatná pověst podniku, zastaralý strojní park, vysoká zadluženost, omezené výrobní kapacity apod. (Horáková, 2003, s. 43).

Příležitosti představují ty možnosti podniku, s jejichž realizací stoupají vyhlídky na lepší využití zdrojů a účinnější splnění cílů. Příležitostí je například: neexistence domácí či zahraniční konkurence, snadný vstup na nové trhy, moderní trendy v technologiích země apod. (Horáková, 2003, s. 44-45).

Ohrožení je výrazně nepříznivá situace v podnikovém okolí, jež znamená překážky pro jeho činnost a dobré postavení. Ohrožením může být například: neschopnost konkurovat na trzích, nepříznivé legislativní normy, volný příchod zahraniční konkurence na domácí trh apod. (Horáková, 2003, s. 45).

Tabulka 3 SWOT analýza firemní dětské skupiny Jihočeské univerzity

Silné stránky	Slabé stránky
zázemi silné státní instituce	jde o "hlídání" dětí
zajištěné čerpání prostředků z ESF	absence kontroly kvality péče o dítě
nízká částka finanční spoluúčasti rodičů (2.000 Kč)	nízká kapacita DS
zřizovatel sám určuje kritéria pro přijímání	
lokalita FDS	
Příležitosti	Hrozby
možnost čerpání dotací z ESF v dalším období	nezájem o umístění dítěte do FDS
možnost přejít do režimu "rejstříkové" MŠ	ekonomická krize, propouštění zaměstnanců
vyšší motivace zaměstnanců	snížení porodnosti

5.7 Parametry dětské skupiny v souvislosti s platnou legislativou

Při nastavování parametrů dětské skupiny Jihočeské univerzity sloužil jako východisko zejména zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (zákon o dětské skupině), ve znění novely zákona č. 127/2015 Sb.

- Zákon o dětské skupině nastavuje základní právní rámec poskytování služby péče o dítě na nekomerční bázi, která má být určitou alternativou výchovné a vzdělávací péče poskytované dětem v rámci oficiálního systému předškolního vzdělávání v České republice.

- Službou péče o dítě v dětské skupině se rozumí činnost provozovaná poskytovatelem služby péče o dítě v dětské skupině zapsaným do evidence poskytovatelů. Služba spočívá v poskytování pravidelné péče o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky. Umožňuje docházku v rozsahu nejméně 6 hodin denně, která je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte (např. na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte).
- Poskytovatelem služby může být zaměstnavatel, územní samosprávný celek, obecně prospěšná společnost, ústav, nadace, nadační fond, vysoká škola, spolek či právnická osoba registrovaná nebo evidovaná podle zákona o církvích a náboženských společnostech.
- Pečující osoby v dětské skupině musí být odborně způsobilé.
- V dětské skupině může být maximálně 24 dětí.
- Poskytovatel je povinen zpracovat a dodržovat vnitřní pravidla a plán výchovy a péče.
- Poskytovatel je povinen uzavřít pojištění odpovědnosti za újmu.
- Poskytování služby pouze na základě písemné smlouvy s rodičem.
- Hygienické požadavky na prostory a provoz jsou upraveny vyhláškou č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí, a vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.
- Evidence poskytovatelů, kterou vede Ministerstvo práce a sociálních věcí, je přístupná na internetových stránkách www.mpsv.cz, v záložkách „Rodina a ochrana práv dětí“ – „Dětské skupiny“. (<http://www.mpsv.cz/files/clanky/21382/pece.pdf>)

Zákon dále upravuje odbornou způsobilost pečujícího personálu, kvalifikační předpoklady, způsob řešení služby za úplatu. Zákon jednoznačně vymezuje počty dětí v dětské skupině, a to následujícím způsobem:

- V jedné dětské skupině nesmí být více než 24 dětí.

- Poskytovatel je povinen při stanovení počtu pečujících osob v jedné dětské skupině zohlednit zdravotní stav dětí, dobu pobytu dětí v dětské skupině a věk dětí, zejména počet dětí ve věku do 2 let.
- Nejnižší počet pečujících osob, který je poskytovatel povinen zajistit v jedné dětské skupině, činí
  - 1 pečující osoba pro dětskou skupinu do 6 dětí,
  - 2 pečující osoby pro dětskou skupinu od 7 do 24 dětí,
  - 3 pečující osoby pro dětskou skupinu od 13 do 24 dětí, pokud je v dětské skupině alespoň 1 dítě mladší 2 let. (Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů).

Velký důraz je kladen na způsob evidence dětí v dětské skupině:

Poskytovatel je povinen vést za účelem zajištění kvality poskytované péče, provozních a organizačních záležitostí poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a pro účely kontroly podmínek poskytování péče podle tohoto zákona a jiných právních předpisů evidenci dětí, která obsahuje tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa pobytu dítěte,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení rodičů a adresu místa pobytu alespoň jednoho z rodičů, liší-li se od adresy místa pobytu dítěte,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa pobytu osoby, která na základě pověření rodiče může pro dítě docházet,
- d) dny v týdnu a doba v průběhu dne, po kterou dítě v dětské skupině pobývá,
- e) údaj týkající se úhrady nákladů za službu péče o dítě v dětské skupině,
- f) údaj o zdravotní pojišťovně dítěte,
- g) telefonní, popřípadě jiný kontakt na rodiče a na osobu uvedenou v písmeni c),
- h) údaj o zdravotním stavu dítěte a o případných omezeních z něho vyplývajících, které by mohly mít vliv na poskytování služby péče o dítě v dětské skupině; rodič je povinen informovat poskytovatele o změně zdravotního stavu nebo případných omezeních spojených se změnou zdravotního stavu, které by mohly mít vliv na poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- i) údaj o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo že je

proti nákaze imunní anebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) až g) a jejich změny je povinen rodič sdělit poskytovateli v písemném prohlášení. Údaje uvedené v odstavci 1 písm. h) a i) a jejich změny je povinen rodič doložit poskytovateli ještě před uzavřením smlouvy o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Součástí evidence dětí je i smlouva o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Poskytovatel je povinen uchovat údaje a dokumenty obsažené v evidenci dětí o konkrétním dítěti po dobu 3 let od ukončení poskytování služby péče o dítě v dětské skupině tomuto dítěti. (zdroj: Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů). Zákon dále upravuje technické požadavky na stavbu, provoz a prostory. V souvislosti s přesně vymezenými a definovanými požadavky legislativních opatření bude FDS řešena v souladu s nimi.

Personální řešení:

Dětská skupina 1 (kapacita 20 dětí): 3 pečující osoby

Dětská skupina 2 (kapacita 10 dětí): 2 pečující osoby

Prostorové a hygienické normy:

Zařízení, ve kterém bude FDS provozována vyhovuje prostorovým a hygienickým normám. Součástí budovy je zahrada.

Péče o děti:

Zákon o dětských skupinách stanovuje vytvoření vzdělávacího plánu. Firemní dětská skupina Jihočeské univerzity plánuje v tomto projektu nastavit vysokou úroveň vzdělávání. Prvním krokem je výběr ředitelky firemní dětské skupiny, jejíž kvalifikace musí splnit požadavky školského zákona. U ostatních zaměstnanců je předpokládáno pedagogické vzdělání. Vzdělávací plán bude vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVP_PV-2004.pdf)

V souvislosti s uvedenými normami a předpisy jsou definovány následující rizikové oblasti:

- zajištění odpovídajícího počtu dětí
- zajištění kvalifikovaného personálu
- zajištění odpovídajících prostorových podmínek

- zajištění odpovídajícího vybavení dětské skupiny
- řádné vedení administrativních procesů
- kvalitní řízení projektu
- kvalitní péče o děti

Jednotlivým rizikům a opatřením, která JU přijala v souvislosti s jejich definováním se práce věnuje v následujících bodech.

5.8 Projekt DS – jednotlivé kroky v souvislosti s řízením rizik projektu

V této kapitole se práce věnuje popisu řešení jednotlivých oblastí při zřízení a provozu dětské skupiny a nastavení konkrétních parametrů FDS v souvislosti s řízením definovaných rizikových faktorů.

Dětská skupina je firemní dětskou skupinou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. DS zahájí provoz v září 2016. Jedná se o dvoutřídní DS s kapacitou 20 a 10 dětí. Budova školy je umístěna v zástavbě rodinných domů a architektonicky ladí s okolní výstavbou. Součástí budovy je rozlehlá oplocená zahrada, kde budou umístěny moderních herních prvky. Vzhledem k tomu, že do DS budou docházet výhradně děti zaměstnanců a studentů Jihočeské univerzity v ČB, je důležité umístění v docházkové vzdálenosti cca 10 minut od sídla univerzity. Budova je dvoupodlažní. V 1. patře bude umístěna jedna dětská skupina Kapacita dětské skupiny je 10 dětí. V přízemí bude umístěna dětská skupina s kapacitou 20 dětí. Obě dětské skupiny budou sdílet prostory zahrady.

Prostory DS splňují hygienické normy dané vyhláškou č. 410/2005 Sb. O hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Prostory budou zkolaudovány stavebním úřadem v souladu s platnou legislativou.

Provoz DS bude zahájen 1. 9. 2016. Provozní doba DS bude každý všední den od 7,00 do 17,00 hod. Provoz DS nebude přerušen ani v období letních či jarních prázdnin.

Prostory jsou zcela dostačující pro výchovně-vzdělávací činnosti a pohybové aktivity dětí. Důraz bude kladen také na volnočasové aktivity a odpočinek. Bude zde šatna, sociální zařízení, jídelna s přípravnou jídla, kancelář pedagogických pracovníků

a rozlehlá herna pro děti. Interiér DS bude přizpůsoben potřebám dětí s cílem vytvářet podnětné prostředí.

Přílehlá oplocená zahrada bude vybavena herními prvky, pískovištěm, náčiním a hračkami pro činnosti a hry dětí ve venkovním prostředí. Umístění zahrady je v zeleni a vzrostlé stromy budou vytvářet oázu klidu a bezpečí.

5.8.1 Zajištění odpovídajícího počtu dětí

Zajištění odpovídajícího počtu dětí je pro zřizovatele dětské skupiny klíčovou otázkou, zejména v souvislosti s nastaveným finančním plánem. V této souvislosti je velmi důležitá komunikace zřizovatele s rodiči dětí. Aby bylo minimalizováno riziko nenaplnění DS nebo naopak riziko nedostatečné kapacity DS, byla zorganizována osobní schůzka s rodiči. Na toto setkání byli pozváni rodiče, kteří projevíli zájem o umístění dítěte do předškolního zařízení JU elektronickou formou. Schůzky se osobně zúčastnilo 22 rodičů.

Termín konání osobního setkání: 21. 3. 2016

Z osobního setkání s rodiči vyplývá následující:

- Rodiče přijali informaci o zahájení provozu k 1. 9. 2016 bez připomínek
- Rodiče vyjádřili ochotu přispívat na měsíční školné ve výši 3.000 Kč (rozdíl proti výsledkům kvantitativního šetření, kdy většina zaměstnanců volila alternativu příspěvku ve výši 2.000 Kč)
- Rodiče vyjádřili zájem o úroveň kvality péče o dítě v předškolním zařízení JU

Důležité je i stanovisko zřizovatele. Stanovisko bylo získáno rozhovorem s kvestorkou Jihočeské univerzity, Ing. Hanou Kropáčkovou. Rozhodnutí, která paní kvestorka prezentovala, úzce souvisela s naplněním kapacity dětské skupiny.

Z rozhovoru se zástupkyně Jihočeské univerzity vyplynulo, že:

- JU nebude přispívat na školné dětí (rozhodnutí platné pro paušální i hodinové platby)
- Doporučení na otevírací dobu: 7,00 hod. – 17,00 hod.
- Doporučení hodinové sazby školného: 50-60 Kč
- JU je připravena v rámci financování zajistit úhradu investic a vybavení zařízení
- JU je připravena provozovat firemní předškolní zařízení i v průběhu prázdnin

- JU zajistí administrativní zázemí projektu dětské skupiny
- JU se chce podílet na výběrovém řízení na ředitelku dětské skupiny
- JU deklaruje zahájení provozu dětské skupiny k 1. 9. 2016

5.8.2 Řízení projektu

Řízení projektu do současné považuji za slabou stránku. Ze strany Jihočeské univerzity nebyl stanoven odpovědný pracovník za projekt. Řada potřebných otázek tak byla řešena nekonceptně a bez stanovení osobní odpovědnosti. Předpokládám, že se situace zlepší nastoupením nové ředitelky dětské skupiny, která bude mít projekt po všech stránkách v kompetenci. Ředitelka FDS bude zodpovědná zejména za:

- nábor nových pedagogických i nepedagogických pracovníků
- vedení administrativy FDS
- vedení administrativy v souvislosti s čerpáním dotací z ESF
- vytvoření vzdělávacího plánu pro FDS
- výběr vhodného materiálního vybavení FDS
- dodržování rozpočtu FDS

Výběrové řízení na ředitelku dětské skupiny

Pokud má být projekt firemní dětské skupiny úspěšný, je potřeba zajistit jeho kvalifikované a efektivní řízení. Z tohoto důvodu bylo v únoru 2016 vypsáno výběrové řízení na ředitelku FDS (příloha č. 4). Pravidla výběrového řízení byla transparentní, nediskriminující a zcela v souladu s platnou legislativou. Do výběrového řízení se písemnou formou přihlásilo 12 kandidátů. Po prozkoumání kvalifikačních předpokladů a podmínek stanovených výběrovým řízením, bylo do užšího výběru zařazeno 5 kandidátek.

S vybranými kandidáty byl veden osobní pohovor. Výběrová komise se skládala z celkem 5ti hoditelek (3 hodnotitelky z prostředí Jihočeské university, 2 externí hodnotitelky). V rámci rovných podmínek byla vypracována jasná a přehledná kritéria, která byla pro všechny uchazčky stejná.

- Kritéria výběru:
- kvalifikační předpoklady

- praxe
- navržená koncepce FDS
- přístup k dětem
- řešení inkluzivního vzdělávání
- zkušenosti s řízením kolektivu
- znalost legislativy
- práce s RVP, TVP
- jazykové vybavení
- zkušenosti s projekty (OP VK, ESF aj.)
- vystupování a sebe prezentace

Hodnocení: bylo zvoleno školní hodnocení (tj. 1 = nejlepší hodnocení, 5 = nejhorší hodnocení). Po ukončení osobních prezentací jednotlivých kandidátek se výběrová komise shodla na vybrané uchazečce, která obdržela nejnižší počet bodů. Úspěšná kandidátka bude pro FDS vykonávat činnost již od května 2016 a bude řídit přípravné práce spojené se zřízením a provozem dětské skupiny.

5.8.3 Zajištění kvalifikovaného personálu DS

Obsazení dětské skupiny vhodnými uchazeči je klíčovým krokem pro její úspěšný provoz. Ve firemní dětské skupině budou zaměstnáni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Plánováno je výběrové řízení v období 05– 07/2016. Východiskem pro výběr zaměstnanců je zákon č. 247/2014 Sb. O poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, který jasně specifikuje kritéria pečujících osob.

Tabulka 4 Struktura pracovníků v dětské skupině

DS 1 (20 dětí)	DS2 (10 dětí)
Ředitelka DS	Vedoucí DS
Pedagog 1	Pedagog 1
Pedagog 2	
Nepedagogický prac. – pomocná síla	
Brigádníci – dle potřeby	

5.8.4 Věcné a materiální vybavení dětské skupiny

Východiskem pro zajištění odpovídajícího věcného a materiálního vybavení dětské skupiny je zákon č. Č. 247/2014 Sb. O poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a vnitřní směrnice dětské skupiny.

Třídy budou prostorné, hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Vybavení místností nábytkem je plánováno účelně. Nábytek bude odpovídat výšce dětí. Prostorové podmínky a vnitřní uspořádání MŠ musí umožňovat volné hry dětí, odpočinek, osobní hygienu s otužováním a tělesná cvičení. Prostor na ukládání lehátek a lůžkovin bude umožňovat jejich provětrávání. Podlahy budou pokryty PVC, dlažbou, v hernách koberci a budou pravidelně udržovány. Radiátory jsou zabezpečeny dřevěnými kryty. Umělé osvětlení bude zajištěno zářivkami. Místnosti budou dobře větratelné. Okna budou vybavena žaluziemi.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky bude odpovídat počtu dětí a jejich věku. Bude průběžně podle možností doplňováno a obnovováno. Hračky a doplňky budou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

V pracovně pedagogických pracovníků bude počítač s internetem, ve třídě bude možné používat DVD, CD přehrávač, TV, klávesy.

Interiér školy bude přizpůsoben potřebám dětí s cílem vytvářet podnětné prostředí. Děti se samy svými výtvarnými pracemi budou podílet na výzdobě, výstavky prací mohou rodiče shlédnout v šatně, popř. Si je děti mohou odnést domů. Práce dětí budou zakládány do jejich portfolií.

Před budovou DS je plánovaná zahrada, která bude vybavena pískovištěm a ostatními herními prvky. Část zahrady bude uměle zatravněna s chodníky pro jízdu na odrážedlech, část pak bude pokrytá pískem. Zahrada tak bude umožňovat dětem rozmanité aktivity. Pozemek školní zahrady je oplocen, vysázené rostliny a travnatá

plocha budou udržovány externí firmou. Děti se budou podílet na údržbě zahrady v rámci výchovy k péči o životní prostředí.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy budou splňovat bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů (prostory budou zkolaudovány pro provoz DS).

5.8.5 Péče o děti v dětské skupině

Rozsah kvality péče o dítě a o jeho vzdělávací potřeby upravuje Zákon č. 247/2014 Sb. O poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Z textu vyplývá, že zařízení dětské skupiny nemá vzdělávací charakter, nýbrž charakter hlídací služby. To je stanoveno jako minimální standard celodenní péče. Firemní dětská skupina Jihočeské univerzity plánuje způsob vzdělávání dětí v co nejvyšší kvalitě.

Ředitelka dětské skupiny ve spolupráci s kolektivem svých pracovníků a s podporou pedagogické fakulty připraví zajímavý vzdělávací program postavený na individualizovaném a konstruktivistickém přístupu a bohaté nabídce aktivit navazujících na aktivity JU a přibližujících přiměřeným způsobem dětem svět vědy a poznání. Do zařízení bude možné umístit na zkrácenou dobu děti již od 1 roku, kterým by měla být poskytnuta především laskavá péče.

5.9 Rozpočet dětské skupiny

Rozhodnutí o financování dětské skupiny patří mezi vrcholová manažerská rozhodnutí. Ekonomická oblast je tedy zásadní pro fungování dětské skupiny Jihočeské univerzity. V práci popisují různé varianty řešení financování, zejména v souvislosti s čerpáním dotací z ESF. Finální rozhodnutí o konečném výběru způsobu financování zatím nepadlo. V současné situaci je řešena otázka režimu financování přidělené dotace z ESF.

Finanční náklady na zřízení a provoz DS lze rozdělit do 3 základních částí:

- investiční náklady,
- vybavení a zařízení DS,
- provozní náklady.

Investiční a zřizovací náklady budou hrazeny z rozpočtu Jihočeské univerzity. Do této kategorie nákladů spadají zejména tyto činnosti:

- rekonstrukční a stavební práce
- úpravy zahrady

5.9.1 Investiční náklady

Investiční a zřizovací náklady budou hrazeny přímo z rozpočtu Jihočeské univerzity. Do této kategorie nákladů spadají zejména tyto činnosti:

- rekonstrukční a stavební práce
- úpravy zahrady
- úprava vnějšího pláště budovy
- zajištění elektroprací, instalátérských prací a ostatních stavebních prací v souvislosti s rekonstrukcí vnitřních i vnějších prostor.

5.9.2 Vybavení a zařízení DS

Náklady na vybavení a zařízení dětských skupin může být hrazeno ze dvou zdrojů:

- rozpočet Jihočeské univerzity
- fondy ESF

Odhad nákladů na zařízení a vybavení obou dětských skupin je stanoven na cca 1.200.000 Kč. V současné době je řešena otázka rozsahu čerpání dotace z Evropských sociálních fondů. Bakalářská práce tedy zmiňuje obě alternativy financování vybavení a zařízení dětské skupiny. Finální rozhodnutí o výši čerpané dotaci závisí na dalším jednání Jihočeské univerzity s vyhlášovatelem grantu, kterým je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Varianty finančního plnění uvedené kapitoly:

Varianta I.

Jihočeská univerzita získá celou částku, která jí bude z ESF přidělena.

V tomto případě budou kompletní náklady na zařízení a vybavení hrazeny z Evropského sociálního fondu.

Varianta II.

Jihočeská univerzita získá pouze část grantu v režimu financování de minimis.

V tomto případě bude náklady na zařízení a vybavení dětské skupiny hradit přímo Jihočeská univerzita. Získaný podíl finančních prostředků bude přiřčen na provozní náklady dětské skupiny.

5.9.3 Provozní náklady

Kalkulační vzorec provozních nákladů zohledňuje všechny typy finančních nákladů souvisejících s provozem dětské skupiny. Kalkulace provozních nákladů je stanovena zvlášť pro obě dětské skupiny.

Provozní kalkulační vzorec obsahuje tyto položky:

- mzdové náklady
- nájem
- spotřeba energií
- běžné opravy a údržba
- zajištění úklidových prací
- pojistné
- chod kanceláře
- nákup hygienických potřeb
- nákup výtvarných potřeb
- praní prádla
- průběžné dokupování opotřebeného vybavení
- ostatní drobné provozní náklady

Tabulka 5 Provozní náklady na 1 měsíc (v Kč)

Provozní náklady (v Kč) na 1 měsíc	
DS 1 (20 dětí)	DS2 (10 dětí)
171 700,00 Kč	109 400,00 Kč

Varianty čerpání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu v závislosti na výši přidělených prostředků:

Varianta I.

Jihočeská univerzita získá celou částku, která jí bude z ESF přidělena.

V tomto případě budou veškeré náklady související s provozem hrazeny výhradně z grantu a příspěvku rodičů na školné.

Dětská skupina bude v tomto režimu provozována po dobu 2 let. Zahájení provozu bude 1. 9. 2016, ukončení provozu 30. 8. 2018. Následný způsob financování provozu dětské skupiny bude řešen v souvislosti s předpokládanými novými výzvami s možností čerpání finančních prostředků z ESF.

Kapacita dětské skupiny: budou otevřeny obě dětské skupiny, tj. DS1 s kapacitou 20 dětí a DS2 s kapacitou 10 dětí.

Varianta II.

Jihočeská univerzita získá pouze část grantu v režimu financování de minimis.

Uvedená varianta neumožní plně využít kapacitu předškolního zařízení. Bude otevřena pouze jedna skupina, a to DS1.

Výše finančních prostředků umožní financování této dětské skupiny z Evropského sociálního fondu po dobu 2 let. Zahájení provozu bude 1. 9. 2016, ukončení provozu 30. 8. 2018. Následný způsob financování provozu dětské skupiny bude řešen v souvislosti s předpokládanými novými výzvami s možností čerpání finančních prostředků z ESF. Kapacita dětské skupiny: bude otevřena jedna dětská skupina, a to DS 1 s kapacitou 20 dětí.

5.9.4 Čerpání dotací z fondů ESF pro účely dětské skupiny

Evropská unie poskytuje pomoc jednotlivým regionům formou finančních dotací. Tato pomoc vychází z principů hospodářské a sociální soudržnosti a respektuje zásady finanční solidarity. Významná část rozpočtu EU, do kterého přispívají všechny členské země je přerozdělována ve prospěch slabších či méně prosperujících regionů a skupin. Politika hospodářské a sociální soudržnosti pomáhá výhradně regionům. I uvnitř jednoho státu se mohou nacházet regiony, potřebující pomoc. V případě ČR jde o všechny regiony s výjimkou Prahy.

Strukturální fondy určené pro chudší či jinak znevýhodněné regiony se dělí na další dvě části:

- Evropský fond pro regionální rozvoj, který se soustředí zejména na podporu investičních projektů, podporu malých a středních podniků, zlepšování infrastruktury, investice do zdraví, vzdělání a investice zaměřené na životní prostředí
  - Evropský sociální fond (ESF), který podporuje neinvestiční projekty. Soustřeďuje se zejména na uplatňování rovných pracovních příležitostí, podporu lidských zdrojů, zkvalitňování vzdělávání, pomoc dlouhodobě nezaměstnaným apod.
- Pro využívání fondů EU jsou v programovém období 2014 – 2020 připraveny

Operační programy:

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
- Operační program Zaměstnanost
- Operační program Doprava
- Operační program Životní prostředí
- Operační program Integrovaný regionální operační program
- Operační program Praha – pól růstu ČR
- Operační program Technická pomoc

Finanční prostředky přidělené Jihočeské univerzitě na zřízení a provoz dětské skupiny jsou čerpány z Operačního programu Zaměstnanost 2014 – 2020. Tento operační program pokrývá následující oblasti:

- podpora zaměstnanosti
- podpora rovných příležitostí mužů a žen
- podpora adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů
- podpora dalšího vzdělávání
- podpora sociálního začleňování a boje s chudobou
- modernizace veřejné správy a veřejných služeb

Z uvedeného výčtu podporovaných aktivit vyplývá, že zřízení a provoz firemní dětské skupiny jednoznačně spadá do výčtu podporovaných oblastí.

Podpora “de minimis”

Podpora de minimis je podpora, která není de iure veřejnou podporou (nesplňuje všechny čtyři prvky veřejné podpory - je sice poskytovaná ze státních prostředků a zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, ale vzhledem k její relativně nízké hodnotě stanovené Komisí nehrozí narušením hospodářské soutěže, a tak neovlivňuje obchod mezi členskými státy EU) a nepodléhá oznamovací povinnosti vůči Evropské komisi.

Výše limitu *de minimis* se vztahuje k subjektu a rozhodnému období – tj. ke třem po sobě následujícím účetním obdobím stanovených příjemcem podpory dle zákona o účetnictví. Vždy se jedná o současné období a dvě předcházející. V závislosti na účetní praxi příjemce se účetní období shoduje s kalendářním nebo hospodářským rokem. Pokud příjemce působí ve více odvětvích, celková poskytnutá podpora na jeden subjekt za rozhodné období nepřesáhne 200 000 EUR (resp. u podniků pověřených výkonem služeb obecného hospodářského zájmu 500 000 EUR). (<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/verejna-podpora-a-de-minimis/podpora-de-minimis/>)

V případě přidělení finančních prostředků Jihočeské univerzitě v režimu de minimis bude tato částka v max. výši 119.000 eur. Právní názor Jihočeské univerzity se opírá o právní rozklad advokátní kanceláře, který říká, že veřejná vysoká škola nezakládá nárok na veřejnou podporu. Navíc zde existuje precedens v čerpání dotačního titulu na účely zřízení a provozu dětské skupiny v případě jiného státního zařízení, které získalo dotaci v plné výši bez omezení režimu veřejné podpory.

Tabulka 6 Přehled možnosti čerpání finančních prostředků v obou možných variantách přidělení prostředků z Evropského sociálního fondu

Varianta I. Přidělení celé částky	
	Čerpání finančních prostředků
Dětská skupina 1 (20 dětí)	4 617 480,00 Kč
Dětská skupina 2 (10 dětí)	2 308 740,00 Kč
Varianta II . Přidělení částky v režimu de minimis	
	Čerpání finančních prostředků
Dětská skupina 1 (20 dětí)	3 245 000,00 Kč
Dětská skupina 2 (10 dětí)	- Kč

5.9.5 Stanovení výše školného pro rodiče

Součástí příjmové stránky rozpočtu provozních nákladů dětské skupiny Jihočeské univerzity je měsíční školné rodičů. Bylo stanoveno, že paušální měsíční částka školného bude činit 2.000 Kč. Výše stravného bude kalkulována podle skutečných nákladů. V případě úhrady uvedené částky bude provozní rozpočet dětské skupiny vyrovnán.

5.10 Souhlasná stanoviska odpovědných orgánů

K úspěšnému zahájení provozu dětské skupiny Jihočeské univerzity je zapotřebí realizovat některé nutné kroky, aby FDS byla provozována v souladu s platnou legislativou. Ve své práci uvádím jejich výčet v této struktuře: druh souhlasu (s uvedením odpovědného úřadu, který souhlas uděluje), potřebné podklady k udělení souhlasu (v bodech).

- a)** Získání souhlasu s provozem zařízení FDS od Hasičského záchranného sboru
  - a. Vypracování PBŘS (požárně-bezpečnostní řešení stavby)
  - b. Provozně-technické řešení využití stavby
- b)** Získání souhlasu s provozem zařízení od Krajské hygienické stanice
  - a. Vypracování žádosti o schválení provozu DS s podrobným popisem organizace zařízení
  - b. Výpis z katastru nemovitostí
  - c. Výpis z obchodního rejstříku zřizovatele
  - d. Provozní řád zařízení
  - e. HACCP (systém kritických bodů při práci s potravinami)
- c)** Souhlasné stanovisko stavebního úřadu s provozem předškolního zařízení
  - a. Vyplnění žádosti na formulary stavebního úřadu
  - b. Doložení souhlasných stanovisek Krajské hygienické stanice a Hasičského záchranného sboru s provozem předškolního zařízení
- d)** Registrace dětské skupiny u Ministerstva práce a sociálních věcí
  - a. Souhlasné stanovisko Krajské hygienické stanice
  - b. Pojistná smlouva
  - c. Výpis z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouva

d. Popis využití prostor (prostorové řešení, věcné vybavení, režimové požadavky apod.)

6 DISKUSE

Problematika zřizování a provozování firemních předškolních zařízení je v České republice velmi aktuálním tématem.

Firemní předškolní zařízení je pro zaměstnance i pro zaměstnavatele velkým benefitem. Zřízení a provoz předškolního firemního zařízení je ale náročný proces, jak z hlediska organizačního, tak i finančního. V rámci celé společnosti se neustále hovoří o rovných pracovních příležitostech mužů a žen, o sladování pracovního a rodinného života, o podpoře skupin, které mají horší pozici na trhu práce (např. matky s malými dětmi). Od r. 1989 se situace se zakládáním a provozem firemních předškolních zařízení posunula směrem kupředu. Mám ale za to, že současná podpora firmám, které chtějí pro své zaměstnance zřídit předškolní zařízení není dostatečná. Zejména v oblasti daňové uznatelnosti nákladů, příp. daňové podpory zaměstnaných matek na zkrácený úvazek. Podle mého názoru, pokud firmy řeší neschopnost státu umístit předškolní děti do "státních" mateřských škol kapacitních důvodů a na vlastní náklady budují mateřské školy či jiné typy předškolních zařízení, zasloužily by si výraznější podporu.

Na druhou stranu vnímám snahu státu o vznik firemních předškolních zařízení alespoň tím, že byl vytvořen nový typ – dětská skupina. Podmínky pro založení a provoz dětské skupiny jsou pro firmy jednodušší a výhodnější. Zároveň byla vyhlášena výzva s možností čerpání finančních prostředků z EU na uvedený typ zařízení. Cestou zřízení a provozu DS se vydala také Jihočeská univerzita, která na svůj provoz i zřízení míst v DS získala finanční dotaci. Jde o nový typ předškolního zařízení, který by měl pomoci firmám v péči o předškolní děti svých zaměstnanců.

ZÁVĚR

Ve své práci jsem se věnovala problematice firemních předškolních zařízení. V teoretické části jsem mapovala historii firemních školek, podnikových školek a jiných typů péče o předškolní děti. Vyjmenovala jsem nejdůležitější legislativní zdroje, jejichž studium posloužilo ke zpracování projektu konkrétní dětské skupiny v prostředí Jihočeské univerzity.

Realizovala jsem dotazníkový výzkum, na základě kterého jsem nastavila konkrétní parametry dětské skupiny. Výsledný projekt dětské skupiny odpovídá hlavní výzkumné otázce i doplňujícím výzkumným otázkám a je nastaven optimálně jak z pohledu očekávání rodičů, tak i zřizovatele.

Popsala jsem jednotlivé kroky vzniku dětské skupiny do dnešního dne a uvedla další činnosti, které je nutné realizovat, aby provoz firemní dětské skupiny Jihočeské univerzity byl v souladu s platnou legislativou. Bakalářskou práci jsem pojala jako studii vzniku firemní dětské skupiny v konkrétním prostředí a praktický návod na její zřízení a provoz. Práce je orientovaná nejen na vyjmenování jednotlivých kroků projektu, ale zejména na definování rizik a přípravu opatření k jejich minimalizaci.

POUŽITÁ LITERATURA

- Průcha, J.: *Přehled pedagogiky*, 3. vyd. Praha:Portál, 2012 ISBN 978-80-7178-999-4
- Nikodym, T.: *Z knihovničky utopického socialismu*, vyd. Ludwig von Mises Institut, 2014 ISBN 978-80-87733-17-2
- Průcha, Jan. Eliška Walterová a Jiří Mareš: *Pedagogický slovník*, 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008, ISBN 978-807-3674-168
- Keller, J.: *Teorie modernizace*, Praha SLON, 2012 ISBN 978-80-86429-66-3
- Pemová, Terezie, Ptáček, Radek: *Soukromá a firemní školka od A do Z*, 1. vydání, vyd. Grada, 2023 ISBN 978-80-247-4699-9
- Hašková, H. a kol.: *Rovné příležitosti mužů a žen při sladování práce a rodiny*, Sociologický ústav AV ČR, Praha 2003, ISBN: 80-7330-048-6
- Průcha, J. Koťátková, T.: *Předškolní pedagogika*, vyd. Portál, Praha 2013, ISBN 978-80-262-0495-4
- Průcha, J. Walterová, E. Mareš, J.: *Pedagogický slovník*, vyd. Portál, Praha 2013 ISBN 978-80-262-0403-9
- Průcha, J.: *Alternativní školy a koncepce ve vzdělávání*, vyd. Portál, Praha 2012 ISBN 978-80-7178-999-4
- Disman, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost*, vyd. Karolinum, Praha 1998 ISBN 978-80-246-0139-7
- Boučková, J a kol.: *Marketing*, vyd. C. H. Beck, Praha 2003 ISBN 807-17-957-71
- Horáková, H.: *Strategický marketing*, vyd. Grada, Praha 2003 ISBN 802-47-044-71
- Smolíková, K. a kol.: *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*, vyd. Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Praha 2004 ISBN 80-87000-00-5

Internetové zdroje:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/system-vzdelavani-v-cr>

(<http://www.oecd.org/education/>),

http://www.mpsv.cz/files/clanky/22600/NV_278_2015.pdf

<http://www.mpsv.cz/cs/19908>)

<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=932>)

<http://www.mpsv.cz/files/clanky/21382/pece.pdf>).

http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVP_PV-2004.pdf

<http://www.puldomky.cz/historie/tomas-bata>

<http://obechlavnice.cz/matrska-skola-historie/d-24306/p1=2446>)

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obsahova-napl-n-zivnosti-volne-3-4880.html#on72>

Další zdroje:

Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění novely z dubna 2012

Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby

Vyhláška 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Vyhláška č. 281/2014 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí

Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazníkový průzkum (2013)

Příloha č. 2 Výsledky dotazníku (2013)

Příloha č. 3 Struktura dotazníku (2016)

Příloha č. 4 Vyhlášení výběrového řízení na ředitelku dětské skupiny

Příloha č. 5 Registrační formulář dětské skupiny Jihočeské univerzity

DOTAZNÍK - FIREMNÍ PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ JIHOČESKÉ UNIVERZITY (2013)

č.1 - Mám zájem o využití firemního předškolního zařízení - dle typu

celodenní školka

dětský koutek

obě varianty

- pokračujte otázkou č..6 v případě, že odpověď na první dotaz zní: dětský koutek

č.2 - Měl/a bych zájem i o prázdninovou docházku do firemní školky

Ano

Ne

č.3 - Umístění školky - preferuji lokalitu školky:

v kampusu JU

v centru Českých Budějovic

v okrajové části města/v dosahu MHD

č.4 - Jaká provozní doba školky je pro Vás vyhovující ?

(např. každý všední den od 8,00 - 18,00 hod.)

č.5 - Finanční spoluúčast rodičů /částka je poplatek za školné i stravné dohromady:

Souhlasil/a bych s příspěvkem na školkovné ve výši:

do 2.000 Kč měsíčně

do 3.000 Kč měsíčně

5000 Kč a více

- pokračujte v dotazníku otázkou č..8

č.6 - Od kolika let věku dítěte preferujete pobyt v dětském koutku?

od 1 roku

od 18ti měsíců

od 2 let

č.7 - Mám zájem o umístění dítěte do předškolního zařízení v časovém horizontu:

2014/2015

2015/2016

2016/2017

č.8 Mám zájem o zahájení docházky v dalším období (i v průběhu školního roku)

Vypište, prosím, předpokládaný termín zahájení docházky:

č.9 - Mám zájem o rozšířené aktivity /speciální zaměření výuky:

Ano

Ne

Výsledky dotazníkového šetření (dotazník 2013):

Výběr předškolního zařízení podle typu:

63% respondentů má zájem o celodenní školku

33% respondentů má zájem o dětský koutek / nicméně z provozní doby (viz odpovědi níže) vyplývá, že i dětský koutek by měl poskytovat celodenní službu.

Prázdninová docházka – prázdninový provoz:

75 % respondentů má zájem i o prázdninový provoz předškolního zařízení.

Lokalita:

81 % respondentů by si vybrala umístění předškolního zařízení v kampusu JU.

Variety zřízení:

- kontejnerová stavba školky “na zelené louce” / finančně náročnější, než rekonstrukce stávajících prostor, delší doba na přípravu projektu
- rekonstrukce stávajících prostor pro účely předškolní výchovy

Provozní doba předškolního zařízení:

Z odpovědí vyplývá, že největší zájem je o otevírací dobu v rozmezí 07,00 - 17,00 hod.

Navrhujeme provozní dobu školky 07,00 - 17,00 hod. a provozní dobu dětského koutku 07,00 - 18,00.

Pokud by dítě navštěvující školku potřebovalo péči až do 18,00 hodin, lze situaci řešit přechodem do dětského koutku na poslední hodinu.

Finanční spoluúčast rodičů:

51% respondentů by se finančně podílelo ve výši 2.000 Kč

45% respondentů akceptuje částku 3.000 Kč

V rozpočtu pracujeme s 3.000 Kč podílem rodičů na celodenní firemní školce a celodenních jeslích. Tato částka je vč. školného i stravného.

V případě dětského koutku doporučujeme stanovit hodinovou sazbu (pro příklad uvádíme v rozpočtu částky 50 Kč/1 hod. a 60 Kč/1 hod.). V případě pravidelného využívání je možné stanovit paušální podíl rodiče, jehož výše ale závisí na frekvenci a délce užívání služby.

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Z analýzy výsledků výzkumu mezi zaměstnanci a studenty Jihočeské univerzity vyplývá, že optimálním řešením je vytvoření 3 základních typů předškolní péče:

- A. MŠ s celodenní péčí pro děti od 3 let věku
- B. Dětský koutek od 18 měsíců věku dítěte
- C. Jesle od 1 roku věku dítěte

	Věk dětí	Provozní doba	Kapacita zařízení	Způsob zřízení
MŠ	od 3 let	07,00 - 17,00	2 třídy a 24 dětí	školský zákon
DĚTSKÝ KOUTEK	od 18 měsíců	07,00 - 18,00	2 třídy a 15 dětí	živnostenský zákon
JESLE	od 1 roku	08,00 - 17,00	1 třída a 15 dětí	živnostenský zákon

Struktura dotazníku (2016)

Otázka č. 1

Mám zájem o umístění svého dítěte ve firemní mateřské škole/dětské skupině – JU s celodenním provozem

Odpověď: ANO - NE

Otázka č. 2

Nepotřebuji zařízení s celodenním provozem, stačí mi umístění dítěte dle individuální dohody

Odpověď: ANO - NE

Otázka č. 3

Měl/a bych zájem i o prázdninovou docházku do firemní mateřské školy/dětské skupiny JU

Odpověď: ANO - NE

Otázka č. 4

Chtěl/a bych umístit dítě již ve školním roce 2016/17 ?

Odpověď: ANO - NE

Otázka č. 5

Mám zájem o zahájení docházky v dalším období. Vyplňte, prosím, předpokládaný termín zahájení docházky.

Otázka č. 6

Jaká provozní doba mateřské školy/ dětské skupiny je pro Vás vyhovující?

Otázka č. 7

S jakou výší finanční spoluúčasti rodičů na školném souhlasíte?

Možnosti:

do 2.000 Kč měsíčně

do 3.000 Kč měsíčně

do 5.000 Kč měsíčně

jiná možnost:

Otázka č. 8

Pokud by vám vyhovoval nepravidelný pobyt dítěte ve firemním předškolním zařízení, kolik hodin by zde dítě trávilo?

Otázka č. 9

Jakou částku hodinového školného považujete za přiměřenou?

Možnosti:

20 Kč – 30 Kč/ 1 hodinu

30 Kč – 40 Kč/ 1 hodinu

40 Kč – 50 Kč/ 1 hodinu

jinou:

Otázka č. 10

V jakém věku a k jakému datu předpokládáte nástup dítěte do firemní mateřské školy/dětské skupiny

Vyhlášení výběrového řízení na ředitelku dětské skupiny – stanovené podmínky pro uchazeče/uchazečky:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích vyhlašuje výběrové řízení na obsazení pracovní pozice:

Vedoucí pracovník firemní dětské skupiny, ul. Šípková, České Budějovice

Požadavky:

- předpoklady a odborná kvalifikace pro výkon činnosti ředitele škol a školských zařízení podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících v platném znění, (za dva roky se bude dětská skupina transformovat na mateřskou školu a předpoklad je, že se vedoucí pracovník bude ucházet o místo ředitele/ředitelky MŠ).
- praxe, znalost problematiky organizace a řízení ve školství a příslušných předpisů
- organizační a řídicí schopnosti, občanská a morální bezúhonnost
- doložení následujících dokumentů:
  - doklady o odpovídající odborné kvalifikaci – minimálně Bc. vzdělání v oboru (diplom a vysvědčení o státní zkoušce nebo diplom a dodatek k diplomu)
  - doklad o průběhu zaměstnání, ze kterého vyplývá délka pedagogické praxe včetně pracovního zařazení
  - strukturovaný profesní životopis
  - výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců)
  - lékařské potvrzení o zdravotní způsobilosti k výkonu funkce (ne starší 2 měsíců)
- návrh koncepce a vzdělávacího programu firemní dětské skupiny ul. Šípková, České Budějovice (max. rozsah 3 stran formátu A4)

Nabízíme:

- smlouvu na dobu určitou (1 rok) s perspektivou uzavření smlouvy na dobu neurčitou
- zaměstnanecké benefity, viz www.jcu.cz
- termín nástupu od 1.8.2016, od 1.5.2016 pracovní úvazek 0,2 s pracovní náplní příprava provozu firemní dětské skupiny
- platové podmínky dle vnitřních předpisů Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Příhlášky zašlete nejpozději do 6. 3. 2016 (včetně) na adresu: spirkova@jcu.cz

Poznámka:

Dětská skupina bude zřízena Jihočeskou univerzitou jako firemní dětská skupina (dale FDS), s předpokladem, že od r. 2018 se tato transformuje na mateřskou školu a bude zapsaná v Rejstříku škol MŠMT.

Předpokládané zahájení provozu : 1. 9. 2016

Dětská skupina bude umístěna v samostatné budově se zahradou, v ulici Šípková, na okraji kampusu JU.

Kapacita zařízení: skupina 20 dětí starších 3 let a 10 dětí ve věku do tří let.

Dětská skupina bude určena prioritně dětem zaměstnanců JU a bude respektovat potřeby dětí i jejich rodičů.

Zvláštní požadavky na MŠ v oblasti zdravotní aj.:

Zvláštní požadavky na MŠ v oblasti vzdělávání:

Poznámky:

Tento formulář slouží k nezávazné registraci zájemců o umístění v dětské skupině. Vzhledem k omezené kapacitě, přijímáme registrace podle data zaslání registračního formuláře. V případě naplnění kapacity dětské budeme na stránkách univerzity rodiče o této skutečnosti informovat. Po obdržení registračního formuláře budeme kontaktovat rodiče a domluvíme telefonicky následný postup.